

Posiedzenie stałej komisji rolnej RWPG

W stolicy ZSRR podano do wiadomości, że od 15 do 17 kwietnia odbyło się tam 29 posiedzenie stałej Komisji RWPG d/s Rolnictwa. Komisja omawiała sprawę dalszych posunięć w zakresie pogłębienia współpracy krajów członkowskich RWPG w dziedzinie rolnictwa, zwłaszcza przy opracowywaniu długofalowych prognoz jego rozwoju. (PAP)

GWIAZDZIE WIELKOPOLSKI

POZNAN
CZWARTEK
23
KWIEŹNIA
1970

Wydanie AB
Rok wyd. XXVI
Nr 95 (8139)
Cena 50 gr

Po szczęśliwym powrocie

Astronauty amerykańscy, członkowie załogi „Apollo-13” — James Lovell, Fred Haise i Jack Swigert, wzięli we wtorek udział w pierwszym od czasu szczęśliwego powrotu na Ziemię konferencji, w czasie której opowiedzieli o swych wrażeniach z tego niebezpiecznego lotu. Oświadczyli oni, iż awaria jaka nastąpiła na pokładzie statku nie wywołała u nich uczucia niepokoju. Na zdjęciu: od lewej — dowódca statku „Apollo-13” James Lovell, Jack Swigert i Fred Haise.

CAF — UPI — telefoto

Artyleria ZRA ostrzeliwała pozycje izraelskie

Zniszczenia na przestrzeni 30 km

Rzecznik wojskowy ZRA podał do wiadomości, że artyleria egipska zniszczyła stanowiska izraelskie, usytuowane na odcinku długości 30 kilometrów, w południowej części Kanału Sueskiego.

We wtorek o godz. 20.30 za su lokalnego wojska izraelskie usiłowały wzmożnić swoje pozycje na linii przerwania ognia w tym rejonie. Spotkało się to z natychmiastową reakcją artylerii egipskiej. Od pocisków egipskich nastąpiły potężne eksplozje po stronie izraelskiej. Zniszczone zostały czołgi, stanowiska artyleryjskie, punkty obserwacyjne oraz wyrzutnie pocisków Ziemia-Ziemia, a także inne pojazdy wojskowe. Artyleria egipska ostrzeliwała pozycje nieprzyjacielskie aż do chwili, kiedy zostały one całkowicie zniszczone.

Spiskowcy w Sudanie stają przed sądem

Sudański minister spraw wewnętrznych, mjr Faruk Osman Hamadallah, oświadczył we wtorek, że rząd rewolucyjny w pełni kontroluje sytuację w Sudanie po ostatnim wykręciu imperialistycznego spisku, który miał swój początek na wyspie Aba. Major Hamadallah w wywiadzie udzielił kairskiemu dziennikowi „Al Gumhurija” poinformował, że nie był to pierwszy spisek udaremniony przez rząd sudański, lecz tym razem miał on najbardziej gwałtowny charakter. Trybunał rewolucyjny rozpoczął już rozpatrywanie spraw związanych z reakcyjnym spiskiem. (PAP)

Polska delegacja przy sprzecie trzciny

Wicepremier Eugeniusz Szyr wraz z pozostałymi członkami polskiej delegacji na sesję polsko-kubańskiej współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej przy pracował we wtorek rano przy sprzecie trzciny cukrowej na plantacji cukrowni „Wolna Hawana” — informuje hawajski korespondent PAP, red. R. Ginalska.

Po zwiedzeniu cukrowni goście polscy udali się do portu rybackiego w Hawanie, najnowocześniejszego tego typu obiektu w Ameryce Łacińskiej. (PAP)

Konferencja europejska

Państwa skandynawskie za większą aktywnością

Głównym tematem spotkania ministrów spraw zagranicznych krajów skandynawskich w Helsinkach, które odbyło się w dniach 21 i 22 bm. była europejska konferencja bezpieczeństwa i szanse jej zwołania.

Politycy skandynawscy wypowiedzieli się zgodnie za potrzebą rozpoczęcia konkretnych przygotowań do konferencji i zwiększeniem międzynarodowej aktywności w tym kierunku. Nie ogłoszono natomiast żadnej wspólnej deklaracji ani nie wymieniono żadnego terminu konferencji. (PAP)

Wznowienie wymiany poglądów Polska—NRF

Wczoraj o godz. 10.45 wznowiono w siedzibie Ministerstwa Spraw Zagranicznych PRL wymianę poglądów między rządami PRL i NRF, rozpoczętą 5-6 lutego, a potem kontynuowaną w dniach od 9 do 11 marca br.

Stronę NRF reprezentuje sekretarz stanu Georg Ferdinand Duckwitz, któremu towarzyszą jak w spotkaniach poprzednich: ambasador Heinrich Boex oraz wyżsi urzędnicy MSZ NRF — pani Renate Finke-Oslander, dr De do von Schenck, Karl-Heinz Buring oraz Gerhard Henze.

Stronę polską reprezentuje wice minister spraw zagranicznych — Józef Winiewicz, któremu towarzyszą: dyrektor Departamentu Prawno-Traktatowego — Włodzimierz Zawadzki, dyrektor Departamentu Studiów i Programowania — Józef Czyrek, wicedyrektor departamentu — Stanisław W. Dobrowolski oraz doradcy — Bogdan Czarniecki i Andrzej Bereza-Jarocinski. (PAP)

Ochrona środowiska człowieka

Spotkanie dziennikarzy w URM

Z inicjatywy Urzędu Rady Cystyki Polityczno-Społecznej URM spotkanie dziennikarzy sortów, na którym omówiono człowieka.

Na spotkaniu poinformowano dziennikarzy o całokształcie spraw związanych z ochroną wód, powietrza, gleby, lasów, wskazując na dotychczasowy postęp w tej dziedzinie oraz na najważniejsze problemy, które w najbliższym czasie muszą być rozwiązane w interesie człowieka. Do takich zaliczono energiczne przeciwdziałanie dalszemu zanieczyszczeniu wód, traktowanie tej sprawy integralnie z rozwojem przemysłu. Wiąże się to m. in. z potrzebą usprawnienia koordynacji w tym zakresie, zwiększania nadzoru, szerszej współpracy i pomocy ze strony nauki, a także szkolenia kadr zajmujących się gospodarką wodno-ściekową. Szczególna rola w zakresie koordynacji przypada terenowym radom narodowym.

Problemem również ważnym — podkreślono — jest dalszy postęp w dziedzinie ochrony powietrza przed pyłami i gazami emitowanymi przez fabryki, zwłaszcza w dużych ośrodkach przemysłowych, gdzie zanieczyszczenie przekracza znacznie dopuszczalne normy. Wskazywano na konieczność przestrzegania zasad właściwego rozmieszczania zakładów przemysłowych, w sposób uwzględniający środowisko przyrodnicze.

Pielgrzymi zginęli pod zwalami ziemi

24 pielgrzymów hinduskich zostało zabitych, a 44 rannych w wyniku obalenia się gruntu na zboczu wzgórza, gdzie znajdowała się świątynia, w pobliżu której odbywały się przyświeczone księżycu uroczystości religijne. Tragedia wydarzyła się 160 km od Bombaju. (PAP)

Jubileuszowa moneta

Dla uczczenia setnej rocznicy urodzin Lenina, 22 bm. wchodził w obieg moneta jubileuszowa wartości 1 rubla. Na jednej stronie monety znajduje się wizerunek Lenina, a na drugiej — napis „1870—1970”, zaś na drugiej kłody napis „100 lat od dnia urodzin W. I. Lenina”, a w centrum — godło państwowe ZSRR i napis „ZSRR”.

Wybory w RPA

W środę odbywały się w RPA wybory powszechne, w których 3,6 tys. białych mieszkańców tego państwa wybierali na cztery lata radnych do parlamentu. Wśród kandydatów na urząd prezydenta znalazł się 13-letni chłopiec, który w wywiadzie powiedział, że chce być prezydentem, aby móc wybaczyć wszystkim ludziom ich grzechy. (PAP)

Lyng rezygnuje

Duże poruszenie wywołała w Norwegii zapowiedź ministra spraw zagranicznych tego kraju J. Lynga, iż w najbliższej przyszłości zamierza podać się do dymisji i wycofać całkowicie z aktywnego życia politycznego.

W 100 rocznicę urodzin Lenina

Drugi dzień uroczystego posiedzenia na Kremlu

Punktualnie o godz. 10 czasu moskiewskiego wznowione zostało w środę w kremlowskim Pałacu Zjazdów uroczyste posiedzenie KC KPZR oraz Rad Najwyższych ZSRR i Federacji Rosyjskiej poświęcone 100 rocznicy urodzin Włodzimierza Lenina.

Uroczyste posiedzenie otworzył przewodniczący Rady Mi-

nistrów ZSRR, Aleksiej Kosygin.

Jako pierwsza wystąpiła Lidia Fotijewa — członek partii od 1904 roku, która pracowała z Leninem, była bowiem sekretarzem Rady Komisarzy Ludowych oraz Rady Pracy i Obrony.

Kolejnym mówcą był członek Sekretariatu KC Komitetu Centralnego Narodowego Frontu Wyzwolenia Wietnamu Południowego, Ho Xuan Son. Stwierdził on m. in.: w historii światowej myśli społecznej nie było jeszcze nauki, która zdobyłaby tak ogromną popularność i doprowadziła do kolosalnych przeobrażeń świata jak leninizm.

Następnie wygłosił przemówienie członek Biura Politycznego i Sekretariatu KC Komunistycznej Partii Kuby, prezydent Oswaldo Dorticos Torrado. Oświadczył on, że obecnie, gdy wzmaga się rewolucyjno-wyzwoleńcza walka ludów, a imperializm przejawia coraz większą agresywność, szczegól-

nej siły nabierają idee Lenina o międzynarodowym proletariacie, o jednolitości światowego ruchu komunistycznego i całego ruchu antyimperialistycznego.

Oswaldo Dorticos podkreślił wielkie znaczenie solidarności Związku Radzieckiego z Kubą. Otrzymał — powiedział on — od Związku Radzieckiego broń dla naszej obrony. Gdy imperializm usiłował spalić gospodarstwo kubańskie, przerywając dostawy paliwa — Związek Radziecki zapewnił harmonijne funkcjonowanie naszej gospodarki, przy

Dokończenie na str. 2

Ćwiczenia NATO

W stolicy Norwegii podano do wiadomości, że 20 kwietnia rozpoczęły się na wodach północnych oceanów manewry szybkich okrętów patrolowych NATO. Manewry, w których uczestniczą okręty Danii, Norwegii i NRF, będą się odbywały na wodach przybrzeżnych tych krajów do 13 maja. (PAP)

W USA po orędziu w sprawie Wietnamu

Nixon ugiął się pod naciskiem generałów z Pentagonu

Wypowiedź prezydenta Nixona na temat Wietnamu spotkała się z krytycznym przyjęciem ze strony członków Kongresu i obserwatorów politycznych USA.

Senator Harrison Williams określił decyzję o częściowym wycofaniu wojsk USA z Wietnamu Południowego jako „nie-

jasną i niezadowolającą”. Podkreślił, że większość Amerykanów wypowiada się za całkowitym wycofaniem wojsk z Wietnamu.

Podziękowanie Nixona

Prezydent USA, Richard Nixon przesłał na ręce przewodniczącego Prezydium Rady Najwyższej ZSRR, Nikołaja Podgornego depeszę, w której wyraża jemu osobiste i narodowi Związkowi Radzieckiemu wdzięczność za serdeczny list przesłany w związku ze szczęśliwym powrotem na Ziemię pojazdu kosmicznego „Apollo-13”.

Prezydent USA wyraził także wdzięczność za propozycje udzielenia przez Związek Radziecki niezbędnej pomocy, w chwili, kiedy podczas lotu „Apollo-13” powstały trudności. (PAP)

Porozumienie w EWG

Agencja Reutersa, powołując się na dobrze poinformowane źródła informuje, że obradujący w Luksemburgu ministrowie rolnictwa krajów EWG, osiągnęli w środę rano porozumienie w sprawie utworzenia jednolitego rynku win.

Uważa się, że osiągnięcie porozumienia w sprawie rynku win ułatwi rozwiązanie innych problemów polityki rolnej szóstki.

Rokowania NRD-Węgry

W Berlinie zakończyły się w środę rokowania w sprawie dalszego rozwoju stosunków gospodarczych między NRD a Węgrami. Rokowania prowadziła wicepremier NRD i przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gerhard Schurer oraz przewodniczący Krajowego Urzędu Planowania Węgierskiej Republiki Ludowej, Imre Pardi.

Katastrofa „Starfightera”

Bundeswehra straciła kolejny samolot „Starfighter”. Samolot runął we wtorek wieczorem niedaleko miejscowości Tüschelbroich w powiecie Erkelenz koło Akwizgranu. Pilot zdołał się uratować.

Obchody leninowskie na forum ONZ

Uroczystości związane z 100 rocznicą urodzin Lenina obchodzone przez całą postępową ludność znalazły również odbicie na forum ONZ.

21 bm. obradująca obecnie w nowojorskiej siedzibie ONZ sesja Komitetu d/s Dekolonizacji, którego członkiem jest również Polska, poświęciła dwa posiedzenia problematyce leninowskiej.

W toku posiedzeń delegacji szeregu krajów z różnych kontynentów w zwielższych wystąpieniach podkreślali rolę Lenina i jego idei we współczesnej historii.

„Lenin to wielka postać historyczna naszego stulecia — powiedział m. in. delegat Indii S. M. S. Chadha — jego pamięć szanowana jest zarówno w Związku Radzieckim jak i na całym świecie. Idee Lenina stały się inspiracją narodów do walki z systemem kolonialnym. Niezaprzeczalna wielkość Lenina uznawana jest powszechnie w moim kraju”.

Bonn zasłania się układami paryskimi

Rzecznik rządu NRF, von Wechmar, złożył we wtorek 21 bm. oświadczenie, w którym powtórzył na wstępie, iż „rząd NRF gotów jest respektować pragnienie narodu polskiego posiadania zabezpieczonych granic”.

Równocześnie jednak von Wechmar w dalszym ciągu swojego oświadczenia przedstawił szczegóły stanowiska niemieckiego, które sprzeczne jest z ogólnie znanym stanowiskiem rządu PRL o potrzebie jednoznacznego uznania zachodniej granicy państwowej Polski. Von Wechmar podkreślił, iż rząd niemiecki nie jest związany układami paryskimi z 1954 roku, co implikuje potwierdzenie argumentu niemieckiego, jakoby układy paryskie uniemożliwiały rządowi NRF ostateczne uznanie zachodniej granicy Polski. Powiedział on również, iż rząd kanclerza Brandta będzie kontynuował wymianę poglądów i że będzie ona długotrwała. (PAP)

Lyng dał do zrozumienia, że jego decyzja nie jest następstwem kontrowersji w rządzie czy też w Partii Konserwatywnej (Hoevre).

Próby nuklearne w USA

Komisja Energii Atomowej USA zakomunikowała, iż we wtorek dokonano dwóch podziemnych prób jądrowych na poligonie doświadczalnym w stanie Nevada. Siła wybuchu podczas jed-

nej z prób wynosiła od 20 do 200 kiloton trinitrotolenu, drugiego zaś poniżej 20 kiloton.

Nowe ofiary cholery

W ciągu ostatnich 3 dni w indyjskim mieście Paigarh położonym w stanie Madhja Pradesh zmarło na chorobę 15 osób. Choroba ta w Indii jest ciągle groźna i zbiera śmiertelne żniwo.

LOGODA

Zachmurzenie duże, miejscami przelotne opady deszczu. Temperatura maksymalna od 10 st. na północy do 15 st. na południu zachodzie. Wiatry umiarkowane, północno-zachodnie i zachodnie.

Drugi dzień uroczystego posiedzenia na Kremlu

Dokończenie ze str. 1

sylając nam ropę naftową, zakupując nasz cukier i otwierając drogę dla eksportu kubańskiego.

Sekretarz generalny Rumuńskiej Partii Komunistycznej, przewodniczący Rady Państwa SRR N. Ceausescu podkreślił w swym przemówieniu, że Rumuńska Partia Komunistyczna, klasa robotnicza i cały naród rumuński przepojone są zdecydowaną wolą dalszego pogłębiania stosunków braterskiej współpracy z KPZR i na rodem Związku Radzieckiego.

Rozwój wydarzeń na świecie dowodzi — powiedział on — że harmonijne łączenie interesów narodowych i internacjonalistycznych stanowi decy-

dujący warunek rozwoju rewolucyjnej walki partii komunistycznych i robotniczych, budowy socjalizmu i komunizmu.

Lenin — kontynuował mówca — wzbogacił skarbnicę rewolucyjnej strategii i taktyki i w sposób twórczy rozwinął w nowych warunkach naukę Marksa i Engelsa. Idee marksizmu — leninizmu znalazły wspaniałe potwierdzenie w zbudowaniu socjalizmu w ZSRR.

Sekretarz generalny Komunistycznej Partii Stanów Zjednoczonych Gus Hall stwierdził, że rewolucyjna teoria Lenina jest nadal aktualna dla wszystkich sił walczących z imperializmem: przypominał słowa Lenina, że nie można tolerować słownego potępienia imperializmu, jeżeli nie towarzyszy temu czynny i walka. Połączenie imperializmu w słowach — zaznaczył mówca — może służyć za parawan dla przystosowa-

nia się do polityki imperialistycznej.

Członek Biura Politycznego KC Włoskiej Partii Komunistycznej Giancarlo Pajetta stwierdził, że w obliczu ciężkich bojów klasowych, które nabierają powszechnego charakteru, wzmaga się zainteresowanie nauką Lenina, doświadczeniem i działalnością stworzoną przez niego partii komunistycznej.

Z działalności i ideami Lenina — zaznaczył mówca — związane jest powstanie Włoskiej Partii Komunistycznej. Uczyniła się ona u Lenina marksistowskiego pojmowania procesów historycznych i ich rozwoju.

Włoska Partia Komunistyczna na ponownie potwierdza braterskie, proletariackie uczucia wobec tych, którzy kontynuują dzieło Lenina.

Idee Lenina stanowią bojowy standard, wskazujący narodom uciskany i zależnym drogę do walki wyzwolenia — oświadczył Coj Jen Gen, członek Prezydium Komitetu Politycznego i sekretarz KC Partii Pracy Korei, przewodniczący Prezydium Najwyższego Zgromadzenia Ludowego KRLD. Naród koreański zerwał się do walki o wolność i niezawisłość, osiągnął wspaniałe sukcesy na polu budownictwa socjalistycznego. Pod sztandarem leninowskim, w ogniu długotrwałej wspólnej walki przeciwko imperializmowi, o wolność i komunizm narody koreański i radziecki połączone są nierozwalnymi więziami przyjaźni.

Komuniści NRF — oświadczył Max Reimann, pierwszy sekretarz KC KPD — solidaryzuja się w całej rozciągłości z ideami Lenina i z działalnością KPZR, wiodącej naród ZSRR do komunizmu. Komuniści zachodni Niemcy dokładają wszelkich sił, aby osiągnąć jedność działania klasy robotniczej w walce z imperializmem. KPD walczy przeciwko oportunizmowi socjaldemokratów w NRF, o utrzymanie status quo w Europie, o uznanie NRD.

Akademia w Paryżu

We wtorek wieczorem w pańskiej sali „Mutualite” odbyła się uroczysta akademicka z okazji 100 rocznicy urodzin Lenina. Olbrzymia sala okazała się za małą, Setki osób, które nie mogły się w niej pomieścić, manifestowały na cześć Lenina, Związku Radzieckiego i przyjaźni francusko — radzieckiej przed salą.

W prezydium akademii, której przewodniczył członek Biura Politycznego i sekretarz KC FPK, E. Fajon, zajęli miejsca wszyscy członkowie Biura Politycznego FPK.

PAP

SALT a przyszłość ludzkości

Nad Dunajem powstaje miasto NZ

Bieżący tydzień przebiega w Wiedniu pod znakiem kilku, bardzo ważnych konferencji międzynarodowych. Obok radziecko-amerykańskich rozmów w sprawie ograniczenia zbrojeń strategicznych — SALT, obraduje sesja rady UNIDO i Komitet do spraw Administracji i Koordynacji Narodów Zjednoczonych, pod przewodnictwem sekretarza generalnego ONZ — U Thanta.

Zabierając głos na radzie Organizacji do spraw Rozwoju Przemysłowego Narodów Zjednoczonych — UNIDO, U Thant zaakceptował kolosalne znaczenie radziecko-amerykańskiego dialogu strategicznego. Wyraził nadzieję, że oba wielkie mocarstwa kierując się mądrością, odwagą i wzajemnym zaufaniem, uwolnią świat od zmyślości i ustawnego wysiłku zbrojeń, a Wiedeń, leżący na historycznym skrzyżowaniu dróg między Wschodem a Zachodem, stanie się punktem zwrotnym w dziedzinie rozbrojenia i pokoju światowego.

U Thant zajął się również

Losowanie samochodów — premii PKO

W poniedziałek, 27 bm. o godz. 9 w sali reprezentacyjnej Izby Rzemieślniczej w Poznaniu, ul. Marchlewskiego 108/112 (I ptr.) odbyło się losowanie premii w postaci samochodów osobowych wśród właścicieli umieszczeniowych kółek oszczędnościowych PKO. Wystawionych na terenie Poznania i woj. poznańskiego. Przedmiotem losowania będą 134 samochody następujących marek: Fiat 125 P — 1300 cm³, Moskwicz 412, Wartburg — Standard, Skoda S 100, Trabant — Limuzyna i Syrena 104. (na)

Medale za wkład pracy przy budowie Parku na Cytadeli

Wczoraj z okazji 100 rocznicy urodzin Lenina zorganizowano w Poznaniu spotkanie Zarządu Wojewódzkiego i Miejskiego TPRP oraz Prezydium Społecznego Komitetu Budowy Parku na Cytadeli z czołowym aktywnym budowniczym Parku. Przewodniczącą Społecznego Komitetu J. Langowski dziękując wszystkim za dotychczasowy wkład pracy wręczył medale pamiątkowe. Wybite z okazji 100 rocznicy urodzin Lenina 7-miu instytucjom i to: Prezydium Rady Narodowej Poznania, redakcją: „Gazety Poznańskiej”, „Głosu Wielkopolskiego”, „Expressu Poznańskiego”, Polskiego Radia i Telewizji oraz Polskiej Agencji Prasowej. Medale te otrzymało również indywidualnie 30 aktywistów. 20 osób otrzymało medale 25-lecia oswojenia Poznania.

W czasie spotkania J. Langowski poinformował również o zamierzeniach na rok 1970. Wartość wykonanych prac sięgnie w bieżącym roku 13 mln zł. W imieniu KW PZPR kierownik Wydziału Propagandy i Kultury M. Jakubowicz podziękował aktywistom za dotychczasowy wkład pracy, życząc dalszych sukcesów. (jk)

Analiza realizacji zadań gospodarczych Posiedzenie Rady Ministrów

Na posiedzeniu w dniu 22 bm. Rada Ministrów, z udziałem przewodniczących prezydium wojewódzkich rad narodowych, dokonała analizy przebiegu realizacji zadań gospodarczych za okres I kwartału oraz dwóch dekad m. kwietnia 1970 r. z uwzględnieniem wykonania zadań gospodarczych w części podporządkowanej radom narodowym.

W szczególności Rada Ministrów rozpatrzyła:

— Przebieg wykonania decyzji i postanowień, jakie zapadły na poprzednich posiedzeniach rządu na ten temat.

— Węzłowe problemy wiosennej kampanii siewnej z uwzględnieniem takich jak:

— przebieg prac wiosennych, zaopatrzenie rolnictwa w nasiona kwalifikacji stanu oziminy, przebieg remontów ciągników i maszyn rolniczych, zaopatrzenie rolnictwa w nawozy mineralne.

— Tendencje w rozwoju produkcji zwierzęcej.

— Sytuację w dziedzinie handlu zagranicznego w 1970 r. na tle wyników I kwartału br. oraz zaawansowania umów kontraktowych z uwzględnieniem zwiększenia zadań na rzecz ponadplanowego eksportu oraz poprawy rytmiczności obrotów w handlu zagranicznym.

— Aktualną sytuację w transporcie, dokonując oceny czynników powodujących trudności

Obchody leninowskie w szkołach Wielkopolski

Wczorajszy dzień w szkołach podstawowych i średnich w Poznaniu i w województwie, wolny od nauki, poświęcony był uroczystościom związanym z 100 rocznicą urodzin Lenina. Na apelach, akademiach, sesjach popularno-naukowych, młodzież podsumowała wyniki prac podjętych z okazji urodzin Wodza Rewolucji.

Do najważniejszych imprez zaliczyć należy XI Olimpiadę Wiedzy o Świecie i Polsce Współczesnej, w której wzięło udział 190 tys. młodych; turniej wiedzy o Leninie organizowany w ramach akcji ZHP „Iskra-70”; konkurs na album i plakat o Leninie. I miejsce za najładniejszy plakat otrzymała szkoła podstawowa w Miłkowie, pow. Czarnków, a I miejsce za najładniejszy album — szkoła podstawowa w Wieleńcu, pow. Czarnków.

Uroczystym akcentem wczorajszych obchodów było wręczenie członkom ZMS legitymacji związkowych, krawatów oraz rekomendacja zetemowców na kandydatów do PZPR. Młodzież spotkała się z działaczami ruchu robotniczego, uczestniczyła w programach artystycznych.

Obchody 100 rocznicy urodzin Lenina zostały przygotowane w szkołach wspólnie przez ZMS,

ZHP, TPRP i Kuratorium. Ich efekty świadczą o celowości koordynowania tego rodzaju obchodów. Wspólnie opracowany program pozwolił na maksymalne wykorzystanie walorów ideowo-wychowawczych zawartych w obchodach leninowskich. Pobudził do czynnego działania organizacje szkolne, wywołał aktywność młodzieży. W Poznaniu i w województwie uroczystości związane z uczczeniem pamięci Wodza Rewolucji zakończą się w najbliższą sobotę finałem konkursu „Portrety filmowe Lenina” — organizowanym wspólnie z redakcją „Głosu Wielkopolskiego” oraz w niedzielę konkursu recytatorskim szkolnych kół przyjaciół Związku Radzieckiego. (bg)

Wystawa w Arsenale

Lenin w twórczości plastycznej

Z okazji niedawnej wystawy książki radzieckiej poznajskie BWA otrzymało w darze od wydawnictwa ZSRR serię replik plakatów radzieckich obejmującą m. in. także druki pochodzące z pierwszych heroiczych lat władzy radzieckiej. Obecnie BWA prezentuje obszerny, bo składający się z 34 druków, pokaz plakatów poświęconych Włodzimierzowi Leninowi i ideom leninizmu. Wystawę uzupełnia zestaw 24 medali polskich artystów, dedykowanych postaci wielkiego wodza rewolucji. Zestaw ten, obejmujący m. in. prace poznańskich artystów Włodzimierzowi Leninowi i Józefowi Stasińskiemu, wypożyczony został przez BWA z Muzeum Medalierstwa we Wrocławiu.

Wczoraj ta interesująca ekspozycja uświetniona została publicznością. Otwarcia wystawy dokonał sekretarz Prezydium RN Poznania Józef Switaj. (ob)

Pociąg Przyjaźni z ZSRR w Poznaniu

Wczoraj przyjechał do Poznania Komsomolski Pociąg Przyjaźni, innymi słowy: grupa 150 młodych ludzi z radzieckiej organizacji Komsomol. Po południu delegacja spotkała się z kierownictwem Zarządu Wojewódzkiego ZMS w Poznaniu.

Komsomolcy przyjechali do nas na trzy dni. Dzisiaj przed południem zwiedzą Kórnik, a później — nasze miasto. Jutro będą zwiedzać fabrykę koncentratów spożywczych „Amino”, Poznańską Fabrykę Maszyn Zręcznych, „Powogaz”, „Pomel” oraz spotkają się z zarządcami zakładowymi ZMS. Na zakończenie pobytu odbędzie się uroczyste spotkanie komsomolców w klubie Stomila „Perspektywy” z młodzieżą tego zakładu, połączone z bogatą częścią artystyczną. W trakcie wszystkich spotkań przedstawiciele Komsomolu wymienią doświadczenia organizacyjne z młodzieżą ZMS. (mb)

Oficjalnie

Uczeń Kriegsmarine

Prasa brazylijska rozpisywała się przed pewnym czasem na temat wycieczki niemieckiego Karla Glasla, Niemca z pochodzenia. Dziennik „O Globo” donosił, iż osobnik ten dysponuje statkiem, wyposażonym nad wyraz wspaniale: m. in. w radio, stację oraz urządzenia radarowe. Jajka Glasla o egzotycznym brzmieniu nazwie „Sunmyoshi”, krąży u wybrzeży brazylijskich, zaś jej dzielną kapitan uprawia rabunek oraz przemyt broni i narkotyków. Na wypadek nieoczekiwanych spotkań ze strażą przybrzeżną, wyposażony swój statek w odpowiedni arsenał broni automatycznej.

Snuje się przypuszczenia, że wspomniany korsarz jest weteranem hitlerowskiej marynarki wojennej. Chciałoby się rzec: są to z pewnością domysły sżsne. Wszak na spłosie prowadzenia rzemiosła od razu poznać dobrą szkołę Kriegsmarine admirałów Raedera i Doenitz... (wp)

Po wyborach w Kolumbii wprowadzono stan wyjątkowy

Zniknięcie generała Pinilli

Jak donosi Agencja France Presse, w stolicy Kolumbii, Bogocie rozeszły się w środę pogłoski o zniknięciu generała Gustavo Rojasa Pinilli, który został zwyciężony w niedzielnych wyborach. Oficjalne wyniki wyborów do chwili obecnej nie są jeszcze znane.

Dziennikarze bezskutecznie usiłowali się skontaktować w środę rano z generałem. Jeden ze współpracowników generała, do którego zwrócono się telefonicznie, oświadczył, że rząd wydał polecenie aresztowania Pinilli i jego córki Marii Eugenie. Dodał on, że nie zna miejsca obecnego pobytu generała.

Tymczasem w dalszym ciągu obowiązuje stan wyjątkowy, który został ogłoszony ubiegłej nocy w Kolumbii. Prawdopodobnie trwać on będzie do czasu ogłoszenia oficjalnego zwycięstwa w wyborach kandydata koalicji rządowej, Misaela Pastrana Borrero, który otrzy-

mał według nieoficjalnych danych 1.571.249 głosów i zwyciężył generała Gustavo Pinillę, przedstawiciela Ludowego Sojuszu Narodowego. Ten ostatni miał otrzymać 1.521.267 głosów.

Wenezuela wzmożła środki bezpieczeństwa wzdłuż granicy z Kolumbią, w której obowiązuje stan wyjątkowy. Łączność telekomunikacyjna między obydwojoma krajami została przerwana. (PAP)

W USA po orędziu

Dokończenie ze str. 1

ludniowym. Zdaniem kongresmenów, jest możliwe, że żołnierze, których wycofanie już zapowiadano, zaczną opuszczać Wietnam Południowy dopiero na krótko przed upływem terminu zakończenia tej akcji.

Korespondent dziennika „Washington Post” zwraca uwagę, że „rozciągając wycofanie 150 tysięcy żołnierzy do wiosny przyszłego roku, prezydent wyciągnął zyski polityczne, nie podejmując żadnych zobowiązań odnośnie istotnej zmiany tempa wycofywania wojsk”. Zdaniem korespondenta prezydent „może w najbliższych miesiącach dowolnie zmniejszyć szybkość wycofywania wojsk” a następnie zwiększyć ją w miarę wzmagania się kampanii przed wyborami do Kongresu.

WALKI TRWAJĄ

We wtorek w Wietnamie Południowym w rejonie obozu sił specjalnych w Dak Seang na Półwyspie Centralnym trwały zaciete walki. Oddziały wyzwolenie zaatakowały tam stanowiska piechoty reżimowej w odległości 3 km od samego obozu. Walki trwały też w rejonie granicy z Kambodżą na zachód od Sajgonu.

W centrum Sajgonu wzbuchała w środę rano bomba niszcząca budynek, w którym mieścił się posterunek policji.

Od rana w środę trwały w Sajgonie demonstracje studentów, którzy otoczyli budynek Sądu Najwyższego na znak protestu przeciwko aresztowaniu kilku przywódców studentów.

DALSZE SAMOLOTY STRĄCONE NAD LAOSEM

Amerykańskie dowództwo wojskowe poinformowało w środę w Sajgonie, że w ubiegłym tygodniu USA straciły 4 samoloty w Laosie.

Trzy z tych samolotów zostały zestrzelone, czwarty zaś znajduje się na liście zaginionych. Na liście tej widnieją również nazwiska trzech lotników. Dwóch innych zostało rannych.

Amerykańskie dowództwo wojskowe poinformowało dotychczas o stracie 23 samolotów nad Laosem od 10 marca, kiedy to zaczęto podawać do wiadomości publicznej straty amerykańskie w tym kraju. (PAP)

Artyleria ZRA

Dokończenie ze str. 1

Kairze umożliwiła wymianę po głodów między odpowiednimi przedstawicielami obu krajów. Odpowiadając na serię pytań dotyczących rezultatów wizyty, dr Abdel Meguid oświadczył m. in.:

„Stanowisko nasze jest jasne i dobrze znane. Pozostało ono niezmienione. Jak dotąd, nie wskazuje na to, że zaszły jakiegokolwiek zmiany w stanowisku Stanów Zjednoczonych, które popiera ją Izrael, zarówno w dziedzinie politycznej, jak i militarnej”.

Jordański rzecznik wojskowy oświadczył, że w środę rano doszło do wymiany ognia z broni maszynowej między siłami izraelskimi i wojskami jordańskimi w rejonie El Seweima w południowej części doliny Jordanu. Strzelanina została sprowokowana przez stronę izraelską. Wojska jordańskie odpowiedziały ogniem, nie ponosząc żadnych strat w wyniku tej potyczki.

POROZUMIENIE JEMENU Z ARABIĄ SAUDYJSKĄ?

Radio SANA poinformowało w środę, że rada narodowa Jemeńskiej Republiki Arabskiej upoważnia rząd jemeński i republikańską radę prezydencką do podjęcia jakiegokolwiek kroków koniecznych do osiągnięcia ostatecznego porozumienia z Arabią Saudyjską w celu położenia kresu stanowi wojny w Jemenie. (PAP)

Wyrok w procesie Baskijczyków

Jak donosi agencja Reutersa, sąd wojskowy w Burgos skazał dwóch młodych Baskijczyków na kary więzienia od 6 do 4 lat za udział w ekstremistycznym baskijskim ruchu nacjonalistycznym ETA. Wyrok sądu wojskowego zarzuca im prowadzenie kampanii na rzecz utworzenia separatystycznego państwa baskijskiego w północnej Hiszpanii oraz współpracę w opracowywaniu planów przygotowywanych zamachy terrorystyczne. (PAP)

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Jerzy Walasek.

2 GŁOS WIELKOPOLSKI AB 23 IX 1970 Nr 95 (8139)

Prawo do samookreślenia a Polska

W ogromnej spuściźnie piarskiej Lenina szczególne znaczenie dla nas, Polaków ma wszystko to, co pisał na temat prawa narodów do samookreślenia. Teoretyczne bowiem sformułowanie i rozwinięcie prawa narodów do samookreślenia, a potem konsekwentne wprowadzanie tego prawa w życie, po zwycięstwie Rewolucji Październikowej w Rosji, było czynnikiem decydującym o odzyskaniu przez Polskę niepodległości.

Na początku roku 1902 Lenin opracował projekt programu Socjaldemokratycznej Partii Robotniczej Rosji. Dokument ten jako najbliższe polityczne zadanie rosyjskich socjaldemokratów stawiał obalenie carskiego samowładztwa i zastąpienie go przez republikę na gruncie demokratycznej konstytucji, zapewniającej między innymi uznanie prawa do samookreślenia dla wszystkich narodów wchodzących w skład państwa, a więc i dla Polaków. Między tym dokumentem a przygotowaną przez Lenina Deklaracją Praw Narodów Rosji, opublikowaną 16 listopada 1917 i referatem o pokoju, wygłoszonym 8 listopada 1917 roku jest 15 lat bezustannej walki i polemicznej działalności Włodzimierza Ilicza — także o prawo narodów do samookreślenia.

W walce tej przeciwstawiał się poglądom zarówno prawicowym jak i lewicowym. Wśród tych, z którymi Lenin polemizował, nie brakowało i polskich działaczy. Oto 15 lipca 1903 roku, krytykując stanowisko Polskiej Partii Socjalistycznej, Lenin pisał: „PPS z kolei słowodzi, jak słaby jest w jej świadomości teoretycznej i w jej politycznej działalności związek z walką klasową proletariatu. Interesem tej własnej walki powinniśmy podporządkować żądanie samookreślenia narodowego. Ten właśnie warunek odróżnia nasz sposób ujęcia kwestii narodowej od ujęcia burżuazyjno-demokratycznego. Burżuazyjny demokrat (...) wyobraża sobie, że demokracja znosi walkę klas i dlatego wszystkie swoje żądania polityczne stawia w sposób abstrakcyjny, ogólnikowy, „bezwzględny”, z punktu widzenia interesów „całego narodu” (...). Socjaldemokrata bezlitośnie demaskuje burżuazyjne złudzenie”...

Przypomnijmy, że PPS chciała jedynie osłabić carat odrywając Polskę od Rosji „a obalić go powinni rosyjscy towarzysze”. Oczywiście takie stanowisko godziło w interesy rewolucji, także w interesy narodowe Polaków, bo przecież niemożliwe było uzyskanie niepodległości Polski bez obalenia caratu.

W swych wystąpieniach i publikacjach podkreślał Lenin konieczność uznania przez socjaldemokrację prawa wszystkich narodowości do samookreślenia. W artykule napisanym w lipcu 1913 roku stwierdzał, że „w Rosji istnieją dwa najbardziej kulturalne i najbardziej wyodrębnione wsłki szeregu narodów historycznych i bytowych, które by mogły najłatwiej i „najnaturalniej” urzeczywistnić swoje prawo do oddzielenia się. Są to Finlandia i Polska”. Dostrzegał, że klasy panujące w tych dwóch narodach — obszarnicy i burżuazja — wyrzekają się walki rewolucyjnej o wolność i szukają zbliżenia z klasami panującymi w Rosji i z carską monarchią ze strachu przed rewolucyjnym proletariatem Finlandii i Polski.

Słusznym poglądom działającej wówczas Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy o potrzebie współdziałania rewolucjonistów polskich z rewolucjonistami państw zaborczych towarzyszyła biedna strategiczna koncepcja w kwestii narodowej. Znaleźli się działacze, którzy kwestionowali prawo narodów do samookreślenia (wśród nich — wybitna rewolucjonistka i działaczka SDKPiL Róża Luksemburg). Jako jeden z głównych atutów w walce przeciw leninow-

skiemu prawu do samookreślenia wysuwała argument, że uznanie tego prawa równa się poparcie burżuazyjnego nacjonalizmu narodów uciśnionych. Takie stanowisko Lenin nazwał zrzucaniem winy na nacjonalizm z barków winnego na niewinnego. „W obronie przed nacjonalizmem burżuazji narodów uciśnionych — pisał Lenin w opublikowanej w czerwcu 1914 roku pracy pt. „O prawie narodów do samookreślenia” — Róża Luksemburg faktycznie idzie na rękę czarnosecinnemu nacjonalizmowi Wielkorusów!”

Polskich socjaldemokratów, którzy nie doceniali żądania prawa do samookreślenia narodów i wagi walki polskich mas pracujących o niepodległość, przestrzegał Lenin przed niesłusznosciami ich stanowiska. Twierdził, że rezygnacja z urzeczywistnienia zasady samookreślenia narodów w ustroju socjalistycznym byłaby zdradą socjalizmu. „Żądanie samookreślenia narodów odgrywało wbrew niesłusznemu twierdzeniu polskich socjaldemokratów nie mniejszą rolę w naszej agitacji partyjnej niż np. uzbrojenie ludu, rozdział kościoła od państwa, wybór urzędników przez lud oraz inne tak zwane przez filistrów „utopijne punkty” — czytamy w zakończeniu napisanego w lipcu 1916 roku artykułu pt. „Wyniki dyskusji o samookreśleniu”.

Wreszcie z trybuny historycznego Drugiego Ogólnorosyjskiego Zjazdu Rad Delegatów Robotniczych i Żołnierskich — tego samego, który rzucił hasło: cała władza w ręce Rad! — Lenin przedstawił delegatom dekret o pokoju, w którym również jak nie przewodziła przez nią sama sprawa samookreślenia narodów. W dekreście o pokoju przybiera już ona spreycowane sformułowanie: „Za pokój sprawiedliwy, czyli demokratyczny, którego pragnie przytłaczająca większość wyczerpanych, znękanych i zmaltretowanych przez wojnę robotników i klas pracujących wszystkich krajów wojujących (...) za taki pokój rząd uważa niezwłoczny pokój bez aneksji (tj. bez zabioru obcych ziem, bez przyłączania przemocy obcych narodowości) i bez kontrybucji”.

Jeszcze przedtem, bo w kwietniu 1917 roku, przeprowadził Lenin zasadniczą krytykę tych, którzy próbowali odstąpić od uznania prawa odrwania się Polski od Rosji. Zawsze twardo stał na stano-

wisku, że nie można odmawiać prawa do niepodległości narodowi polskiemu, w którym istnieje mocno rozwinięty ruch narodowowyzwoleńczy i który ma tradycję państwa narodowego. A równocześnie, kiedy wybuchła pierwsza wojna światowa, demaskował „wyzwoleńcze” hasła, które głosiły państwa imperialistyczne tylko po to, żeby w Polakach pozyskać żołnierzy do rozgrywek z przeciwnikiem, że by zdobyć mięso armatnie. Demaskował między innymi obłudę hasel niepodległości, wysuwanych przez carat.

W świetle stosunku Lenina do sprawy polskiej widać konsekwencję kolejnych aktów rządu Kraju Rad. Przypomnijmy. Dekretem z 28 listopada powołano w Rosji Komisariat do spraw Polski. W styczniu 1918 światło dzienne ujrzał dekret „O opiece nad zabytkami przeszłości i sztuki należącymi do narodu polskiego”, w którym zapowiedziano ich zwrot. Rząd radziecki anulował też wszystkie akty dotyczące rozbiorów Polski jako niezgodne z zasadą samookreślenia narodów. Wszystkie te kroki rządu radzieckiego towarzyszyły drodze do powstania w listopadzie 1918 roku Polski niepodległej. Ziściły się przewidywania Włodzimierza Ilicza Lenina, który kiedyś powiedział: „Wolność Polski jest niemożliwa bez wolności Rosji”.

Arcywspółczesność poglądów Lenina na kwestię narodową i prawo narodów do samookreślenia ze szczególną siłą wystąpiła w czasie hitlerowskiej okupacji. Polska Partia Robotnicza, wyciągając wnioski z doświadczeń polskiego ruchu robotniczego, zespoliła walkę o wyzwolenie społeczne z walką o wyzwolenie narodowe. Żadna z poprzednich partii polskiej klasy robotniczej tak konsekwentnie i bezpośrednio nie połączyła w jedno zadań narodowych i zadań społecznych polskiego ludu pracującego. Jeżeli się mówi, że PPR z przeszłości naszych ruchów wyzwoleniecko-niepodległościowych i społeczno-wyzwoleńczych wzięła najlepsze tradycje, to trzeba pamiętać, iż wśród tych tradycji są również ciagle podkreślane przez Lenina nierozwalne związki prawa narodów do samookreślenia z rewolucją socjalistyczną.

MARIAN FLEJSIEROWICZ

Środa — Jarocin

Już w autobusie próbowałam zbierać informacje. Zagadnęłam sąsiada co sądzi o teleturnieju miast, w którym w najbliższą niedzielę rywalizować będzie Środa z Jarocinem. Zapytany mówił długo i chętnie o teleturniejach, które oglądał w telewizji, o konkurencjach, które przygotowały rywal z Jarocina. Zrećnie omijał pytania do tyczące tego, co pokaże Środa. Wysiadając poradziłam, abym czekała do niedzieli, to już tylko parę dni, wtedy zobaczę co przygotowali. Podobnych rad udzielał mi pozostali rozmówcy. Umowa z telewizją zobowiązująca do zachowania w tajemnicy szeregu konkurencji, przezorność, aby rywale nie podpatrzyli co ciekawszych pomysłów skłoniła gospodarzy do małomówności.

Środa żyje teleturniejem. Na wet ulewny deszcz nie przerwał prac na rynku. Jedni zakładali głośniki, drudzy montowali stanowisko dla telewizyj, jeszcze inni estradę dla zespołów, a pozostali wytrwale kibicowali, bohatersko moknęli na deszczu. W oknach odświętne wystawy, herby Jarocina i Środy i hasła zachęcające do udziału w teleturnieju, jak na przykład: „Jeśli turniej wygrasz chęć, to w nim udział rażno bierz”. I biorą udział wszyscy. Bramy i okna świeżo malowane. Na wielu domach pojawiły się nowe elewacje, naprawiono chodniki. W zakładach pracy zrobiono generalne porządki. Przy ul. Małej Klasztornej otwarto Dom Kultury. Starą zaniedbaną świet-

licę wyremontowali i urządzili wspólnymi siłami PUPiK „Ruch” z Gniezna i średzki oddział Poznańskich Zakładów Przemysłu Odzieżowego „Modena” — właściciel świetlicy. Mieszkańców Środy nie trzeba zachęcać do prac społecznych. Są zmartwieni, że wiosenna, kapryśna pogoda uniełmożliwia zakończenie małej architektury na nowym osiedlu. Lubią porządek i estetykę. Kiedy stanowisko kamer telewizyjnych zlokalizowano na kłombie, ozdobiło rynku, wszyscy byli nie pocieszeni. Różę pieczołowicie wykopano i przeniesiono w bezpyczne miejsce. Po teleturnieju, jak zapewnia przewodniczą-

Teleturniej i róże

cy Prezydium PRN, powrócą na swoje miejsce. Nie przesadzę, jeżeli stwierdzą, że sprawą pierwszoplanową w prezydium powiatowej miejskiej rady narodowej jest teleturniej. Początkowo, jak opowiada przewodniczący Prezydium PRN — Zygmunt Nawrocki, zastanawiano się czy przystąpić do zawodów. Ale te raz nikt nie żałuje. Miasto odświeżyło się, wyładniało. Podobnie odświeżony wygląd przybrały wioski, bowiem w meczu telewizyjnym na równi z miastem oceniany będzie powiat. W ubiegłą sobotę i nie dziele dorosli i młodzież przystąpili do czynu społecznego. Młodzi z ZMS i ZMW upomierzali teren Wesołego Miasteczka, ul. Kosynierów i plan

ty okalające prawie całe miasto. Kto pracował najlepiej? Członkowie koła ZMW z Technikum Rolniczego w Środzie i koła ZMS przy Prezydium PRN oraz Ochotniczy Hufiec Pracy przy Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego. Ci ostatni zadeklarowali jeszcze gotowość przeprowadzenia 2000 godzin dla miasta.

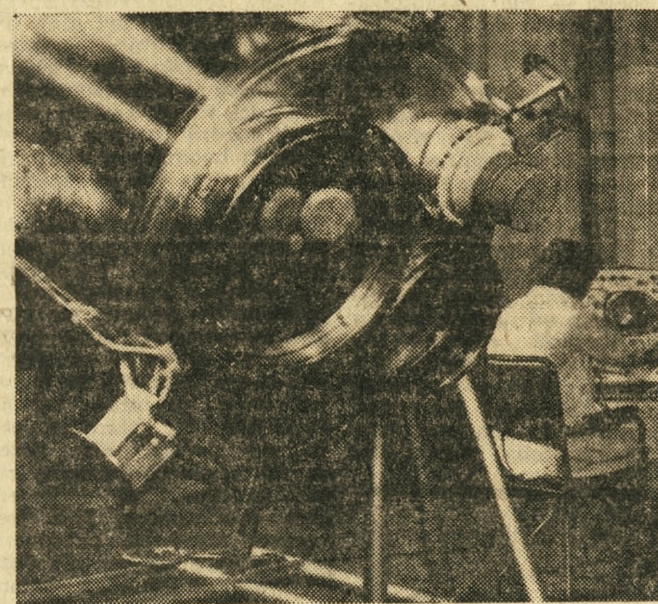
W kontekście zobowiązań młodzieżowych i efektów porządkowych, pytanie — kto wygra nie wydaje się najwłaściwsze. Bo przecież i rywale z Jarocina i moi rozmówcy ze Środy już wygrali mobilizację do prac społecznych, bez przesady całe społeczeństwo. I to jest najwyższa stawka.

Niemniej sportowe emocje rosną. Do niedzielnych rozgrywek jeszcze tylko parę dni. Kto wygra? Jakże macie atuty? — pytam. Przepraszają, ale nie wszystko mogą powiedzieć. W Śnieciakach budują drogę — to konkurencja wspólna z Jarocinem. Czyja droga będzie lepsza — zdecydować komisia. Dla p. Ireny Dziedziszewskiej będą szyły buty, do niej też będzie należała decyzja, które są bardziej udane. — Z Jarocina czy ze Środy. Zespół chóralny „Głos znad Warty” z Sulęcinka przygotował piosenkę o mieście. W tekście zawarto bez mała całą bogatą historię Środy. Specjalny program przygotował zespół regionalny „Tośdoki” z Piętkowa. Podobno takich tanecznych nie ma w innym powiecie.

Trudno wyrokować, kto będzie lepszy w teleturnieju. Oba miastom życzymy dobrej zabawy i wygranej.

B. G.

Kosmonautyka dla gospodarki

Radziecki kosmiczny system meteorologiczny „Meteor” jest formą bezpośredniego wykorzystania osiągnięć kosmonautyki w gospodarce narodowej. Wyposażony w specjalny aparat sputnik meteorologiczny krąży nieprzerwanie ponad Ziemią. Z wysokości swej orbity dostarcza może dane o pogodzie na całej naszej planecie. A zapotrzebowanie na te informacje stale wzrasta. Na zdjęciu — elektryczne urządzenia szlucznego satelity Ziemi systemu „Meteor”.

CAF — TASS

LITERATURA SPOŁECZNO-POLITYCZNA

Ryszard Paciorewski — „Lenin” (szkice biograficzne), Iskry, str. 157, 10,— zł.
„Posterunek 27” (zbiór wspomnień o Leninie pisanych przez „starych krewolców”, którzy ongiś pełnili wartę na posterunku 27 przed mieszkaniem Lenina), Wyd. MON, str. 240,— 12,— zł.
Jurij Iwanow — „Uwaga: syjonizm”, Wyd. MON, str. 165, 10,— zł.
Piotr Łossowski — „Zbrojny czyn ludu Wielkopolski 1918—1919”, PZWS, str. 129, 7,— zł.
Waldemar Tuszyński — „Łasy Janowskie i Puszcza Sołska”, KiW, str. 149, 13,— zł.
Marian Dobrosielski — „Z problemów współczesności” (filozofia — ideologia — polityka), KiW, str. 162, 18,— zł.
Wiesław Szyndler-Głowacki — „Dochód narodowy — czynniki tworzenia i zasady podziału”, KiW, str. 72, 4,— zł.

PRAWO

Jan Nelken — „Dowód poszlakowy w procesie karnym”, Wyd. Prawnicze, str. 304, 20,— zł.
Tadeusz Radziński — „Uprawnienia urlopowe pracowników”, Wyd. Związkowe CRZZ, str. 202, 10,— zł.
„Orzecznictwo arbitrażowe” (zbiór tez za lata 1959—1969), opr. Wacław Małiszewski, Wyd. Prawnicze, str. 413, 37,— zł.

Polacy w operacji berlińskiej (II)

Generał Steiner nie przyszedł

rejonie na północny zachód od Oranienburga koncentrowała się grupa generała Steinera. Główny jej trzon stanowiły 25 dywizji grenadierów pancernych i grupa bojowa 7 dywizji pancernej. W pełnej gotowości jednostek, Steiner czekał na sygnał, by uderzyć na południe.

Na osobisty rozkaz Hitlera, wyznaczający jako cel natarcia miejscowość Boetzow, Niemcy uderzyli o świcie 25 kwietnia. Natarcie wyszło z małego przyczółka na południowym brzegu kanału Ruppiner, na północ od Gernersdorfu. Nieprzyjacieli skierowali główne uderzenie na styk 5 i 6 pułków 2 dywizji piechoty. Pierwszym zaimałem przyczółka było rozszerzenie przyczółka i stworzenie warunków do rozwijania natarcia w kierunku południowym. Czołowe oddziały grupy Steinera, wspierane przez lotnictwo, po zaciętych walkach wdarły się w głąb polskiej obrony na 2,5 do 3 kilometrów. W tej sytuacji generał Popławski rzucił w rejon włamania odwody 2 dywizji piechoty, pododdziały 4 pułku artylerii przeciwpancernej i 1 brygady kawalerii oraz jeden batalion 1 dywizji piechoty. Działania tych jednostek wspierały samoloty polskiego 1 korpusu lotniczego.

Polskie jednostki lotnicze pierwsze wykryły koncentrację wojsk grupy Steinera. Dzięki temu można było dokonać bombardowań przegrupowujących się sił przeciwnika. Od 25 do 26 kwietnia eskadry 4 mieszanej dywizji lotniczej dzień i noc bombardowały Niemców, zadając im poważne straty. Wieczorem 25 kwietnia, hitlerowski natarcie zostało zatrzymane dzięki zde-

cydowanemu oporowi polskich oddziałów. Obydwie strony miały znaczne straty w ludziach. Wśród poległych Polaków znalazł się zastępca dowódcy 3 dywizji mjr Jan Marczewski i dowódca 8 pułku piechoty podpułkownik Józef Samar.

Następnego dnia ponownie rozgorzały niezwykle ciężkie boje. Szczególną aktywność przejawiali hitlerowcy na odcinku zajmowanym przez 3 dywizję piechoty. O wiele aktywniejsze niż 25 kwietnia było lotnictwo nieprzyjaciela. Tylko na terenie lewego skrzydła armii naliczono około 133 lotów. Jednak opór Polaków był jeszcze silniejszy i ataki nieprzyjaciela nie odnosiły skutku. Hitlerowcy ponieśli duże straty w ludziach i sprzęcie; polscy żołnierze zniszczyli m. in. 18 samolotów.

Wobec niepowodzenia dotychczasowych prób natarcia odjechał do Berlina, Hitler, wciąż mając nadzieję na uzyskanie sukcesu tego działania, wykorzystując jeszcze jedną szansę. Zgrupowanie nacierające pod Oranienburgiem podporządkowuje generałowi Holste — dowódcy 41 korpusu pancernego, podlegającego znad Haweli ko zachodniemu skrzydłu 1 armii.

Jednak w tym czasie sytuacja wojsk hitlerowskich komplikuje się coraz bardziej. Pod uderzeniami 2 Frontu Białoruskiego załamuje się nad dolną Odrą obrona niemieckiej 3 armii pancerniej, której prawe skrzydło osłaniała właśnie grupa Steinera. Wojska 2 Frontu Białoruskiego postępują coraz bardziej do przodu. Ponadto od 26 kwietnia przeciwdziałanie armii polskiej jest tak zdecydowane, że dowództwo grupy

armii „Weichsel” zaczyna wątpić w celowość działania w kierunku Berlina. W tej sytuacji wydawane są sprzeczne rozkazy, polecające kontynuowanie, bądź odwołujące natarcie znad kanału Ruppiner.

Mimo to, zacięte walki trwały już trzy dni. Wielu Polaków zginęło. Między innymi pod wsią Gernersdorf za Oranienburgiem poległ znany w 1 armii z bohaterskich czynów kapral Adolf Krzyżanowski. Śmiały zwiadowca na czele kilkunastu żołnierzy zatrzymywał dużą grupę hitlerowców, którzy włamali się w polską obronę.

Dopiero uderzenie w skrzydło klina niemieckiego włamania, wykonane przez 1 pułk piechoty wspierany przez oddziały 1 brygady kawalerii i polskie lotnictwo zadecydowało o ostatecznym wyniku. Włamanie zostało zlikwidowane. Nieprzyjaciela zepchnięto też z przyczółka w rejonie Gernersdorfu i 29 kwietnia odrzucono go na północny brzeg kanału. Wojskom hitlerowskim nie udało się więc przedrzeć do Berlina. W ten sposób próba odzyskania dla oblężonego miasta od strony północnej zakończyła się całkowitym niepowodzeniem.

Kiedy w kancelarii Rzeszy dowiedziano się, że grupa armijna generała Steinera nie wykonała zadania, nastąpiła ogólna konsternacja. Hitler wpadł w histeryczną wściekłość, rzucając klątwy pod adresem „zdrajców”.

Prowadząc walki obronne, 1 armia jednocześnie przygotowywała się do działań zaczepnych.

CZESŁAW PODGÓRSKI

Jestem na „chorobowym“

Problem absencji, a ściślej mówiąc jej nagłego wzrostu, wyłonił się u nas w 1967 r., budząc zrozu miały niepokój czynników za interesowanych tym zjawiskiem, tyleż ze względów ekonomicznych, co i społecznych. Niepokój był tym bardziej uzasadniony, że przecież żyjemy obecnie w dobie, charakteryzującej się ogólnym podniesieniem stanu zdrowotności społeczeństwa, na co wskażają konkretne dane statystyczne (opanowanie wielu chorób zakaźnych, spadek umieralności niemowląt, znaczne przedłużenie życia, postęp nauk medycznych, umożliwiający efektywne leczenie w przypadkach uznawanych dawniej za beznadziejne). Wy dawać by się zatem mogło, że ludzie w wieku produkcyjnym raczej rzadko znajdować się będą w sytuacji, zmuszającej do wizyty u lekarza — a tym bardziej — do leżenia w łóżku w domu czy w szpitalu.

Dzieje się zaś akurat odwrotnie: liczba dni „chorobowych“ rośnie, wzrastają sumy wypłacane pracownikom przez ZUS w formie zasiłków chorobowych. (W porównaniu z 1968 rokiem — w roku ubiegłym wypłaty te wzrosły o 77,5 mln. zł). Te przeliczalne na złotówki straty nie są oczywiście wyłącznie: doliczyć te, które spowodowała dezorganizacja produkcji, konieczność uruchamiania rezerw itd.

Po okresowym spadku liczby zachorowań w 1968 roku, co tłumaczyć można pierwszą reakcją zarówno lekarzy, jak i pacjentów, na zastrzeżenia przepisów orzecznictwa o niezdolności do pracy, a przede wszystkim faktem, że w roku tym ominęła nas epidemia grypy — w 1969 roku nastąpił nowy, gwałtowny skok w górę w absencyjnych wykresach. Prawda, mieliśmy w ub. roku wyjątkowo złośliwą epidemię grypy, która wraz z tzw. powikłaniami, stanowiła główną przyczynę licznych zwolnień lekarskich. Ale niestety wyraźna tendencja wzrostu zachorowań utrzymała się w II połowie roku, a więc w

okresie wiosenno-letnim, kiedy grypowe dolegliwości zostały już opanowane.

Zjawisko wzrostu absencji ma przyczyny bardzo złożone i różnorodne, toteż bez uświadomienia ich sobie nie może być mowy o podjęciu skutecznych środków zaradczych. Znajdźmy wśród nich na pewno swe „poczesne“ miejsce ogólne rozluźnienie dyscypliny społecznej; to można w pewnym stopniu ograniczyć przepisami natury organizacyjnej. Są jednak przyczyny bardziej złożone. Np. ogólne podniesienie stopy życiowej i cywilizacji sprawia, że społeczeństwo jest bardziej świadome swych praw. W wiek produkcyjny weszli ludzie młodzi, którzy je egzekwują od służby zdrowia częściej niż to czyniono dawniej. Z drugiej strony: w wieku produkcyjnym pozostają ludzie starzy, bardziej wrażliwi i podatni wszelkim ujemnym dla zdrowia czynnikom. Trzeba sobie i to uświadomić, że postęp cywilizacji (mechanizacja, motoryzacja, tempo życia) ma także swój ujemny wpływ na zdrowie ludzkie.

Przykłady? Zdecydowany wzrost wypadków poza pracą w mieście (komunikacja, „mała mechanizacja“ prac domowych), a wypadków przy pracy — na wsi (mechanizacja rolnictwa). Dodajmy od razu, że dzieje się tak przede wszystkim dlatego, że za postępem technicznym nie nadąża jeszcze świadoma działalność czło wieka, nie uodpornienie, nie przystosowanie, a często — co gorsza — nie przygotowanego fachowo do obcowania na co dzień z wielką, nowoczesną techniką. I wreszcie wspomniany już postęp w medycynie: on też ma swój udział w absencji. Tak, choć to z pozoru paradoksalne! Przecież obecnie wykrywamy i obejmujemy leczeniem, a nawet profilaktyką znaczną liczbę chorób dawniej nie znanych. A inny przykład: gruźlica. W mieście, gdzie poziom jej leczenia od dawna był wysoki, nastąpił zdecydowany spadek tych zachorowań, ale za to na wsi — wyraźny wzrost! Dlaczego? Po prostu zwiększyła się tam wykrywalność tej choroby, dzięki lep-

szej organizacji m. in. np. masowych badań kataralnych.

Jak zatem przystąpić do opanowania sytuacji? Jakiekroki w tej dziedzinie należy podjąć? M. in. oczywiście tzw. administracyjne, do czego już przystąpiono. We wszystkich powiatach powołano np. tzw. inspektorów orzecznictwa, którzy szkolic mają lekarzy i kontrolować ich w zakresie przepisów orzecznictwa o niezdolności. Inspektorów fachowych (lekarzy — specjalistów) zobowiązano do bezpośredniej współpracy z lecznictwem ogólnym. Zarządzenie zobowiązuje ordynatorów szpitali powiatowych do osobistych kontaktów z lekarzami ogólnymi, do konsultacji merytorycznej kontroli nad ich orzecznictwem, co niewątpliwie usprawni (czytaj: skróci) proces lecznictwa. Szyb sza, trafniejsza diagnoza — krótszy okres leczenia. Wiele czyni się wysiłków w kierunku zmobilizowania zakładów pracy do współudziału w kontroli zwolnień lekarskich, co dotychczas było raczej fikcją.

We wspomnianym procesie skracania okresu diagnostycznego może też mieć niemały udział zamierzone zwiększenie liczby laboratoriów analitycznych w dzielnicach i powiatach, czyli rozszerzenie bazy diagnostycznej.

Rozpatrując jednak przyczyny absencji wszechstronnie, w całej ich złożoności, nie sposób nie dojrzeć konieczności podjęcia innych jeszcze kroków zapobiegawczych, takich, o których zbyt mało się jeszcze mówi, które nie w pełni przemawiają do świadomości, nie są traktowane zgodnie z ich rangą. Ludzie nauczyli się już u nas leczyć. Sprzyja temu ich poziom wiedzy, sprzyja też powszechna dostępność służby zdrowia. Trzeba jednak koniecznie, by nauczyli się jeszcze chronić przed chorobami, zapobiegać im, słowem: szanować swoje zdrowie. Tu wyłania się kwestia nowoczesnej świadomości człowieka w sensie podejścia do swego zdrowia. Są u nas ku temu warunki, by ją rozwijać; tu szerokie pole do popisu dla przemysłowej służby zdrowia, której podstawowym zadaniem jest profilaktyka. Nie jest sprawą prywatną pracownika czy chce on, czy nie chce korzystać ze zwolnień lekarskich, spowodowanych z powodu choroby, bo zaniedbana przekształcać się może w długotrwałą, wymagającą kosztownego leczenia. Obowiązkiem lekarzy, zwłaszcza zakładowych, powinno być zatem podjęcie próby dokonania zwrotu tradycyjnych pojęć w kierunku: leczenie — to ostateczność, a profilaktyka — podstawową zasadą ochrony zdrowia.

WANDA CHILA

Pierwszy okres burzliwego rozwoju sieci klubów prasy i książki „Ruch“ oraz klubów „Rolnika“ mamy już za sobą. Wydaje się, iż teraz przed działaczami kulturalnymi stoi następny etap, etap organizacyjny i programowego umacniania tych placówek.

Temu celowi ma służyć wojewódzki program aktywizacji życia kulturalnego na wsi opracowany przez Wydział Kultury Prezydium WRN oraz zainteresowane instytucje i organizacje. Obecnie wykorzystuje się wszystkie możliwe środki i siły społeczne, by program ten zrealizować. Idzie także o pozyskanie całego aktywnego społeczeństwa politycznego wsi, działaczy kultury, samorządu chłopskiego i rad narodowych. W programie poświęcono wiele uwagi współdziałaniu z wiejskimi placówkami muzeów (zwłaszcza regionalnych), biur wystaw artystycznych, teatrów (dramatycznych, muzycznych, lalkowych), kin, przedsiębiorstw rozrywkowych i estradowych, a więc tych instytucji artystycznych, które dotychczas koncentrowały głównie swoją działalność w mieście.

Kluby, które dziś funkcjonują w co trzeciej wsi, powinny w ten sposób łączyć w sobie elementy nowoczesności z lokalną tradycją życia kulturalno-oświatowego, powinny stać się miejscem wielostronnej i wielokierunkowej aktywności młodzieży, zaspakajania uzasadnionych społecznie potrzeb i zainteresowań mieszkańców wsi. Wyrażać się będzie w coraz pełniejszym udostępnianiu przez nie materialnych dóbr kultury, jak i w stwarzaniu możliwości czynnego, amatorskiego uprawiania sztuki. Ponieważ działalność kulturalno-oświatowa na wsi jest w swej istocie produktem społecznego wysiłku, powodzenie jej zależy przede wszystkim od ludzi, którzy bezinteresowną postawą i żarliwością z uporem przezwyciężają liczne trudności, jakie rodzą się w toku pracy kulturalno-wychowawczej. Powodzenie w działalności osiąga ją te kluby, które oparły swą działalność właśnie na wypróbowanym aktywie. Szczególne znaczenie ma udział kół ZMW w pracy klubów. Mimo dotychczasowego wysokiego wkładu ZMW w upowszechnienie kultury na wsi, istnieją jeszcze ogromne możliwości aktywniejszego udziału ZMW w rozwijaniu pracy kulturalno-oświatowej w klubach i wiejskich do-

Orientacja na nowoczesność

mach kultury. Społeczne rady klubów powinny być oparte przede wszystkim właśnie o aktywność kół ZMW.

Dalsza aktywizacja działalności klubów w naszym województwie wymaga stałej pomocy ze strony Ośrodka Instrukcyjno-Metodycznego Pałacu Kultury oraz powiatowych poradni pracy kulturalno-oświatowej. Pomoc ta konieczna jest zwłaszcza w szkoleniu gospodarzy klubów oraz aktywnych rad społecznych istniejących przy klubach. Porozumienie centralne pomiędzy Ministerstwem Kultury i Sztuki, Zarządem Głównym ZMW, CRS „Samopomoc Chłopska“ i Central-

HASKO: KLUBY

nym Zarządem Upowszechnienia Prasy i Książki „Ruch“ z 10 stycznia 1969 r. normuje i określa zasady współpracy w zakresie doskonalenia społecznych organizatorów działalności kulturalno-oświatowej oraz gospodarzy klubów.

W oparciu o porozumienie centralne, opracowano zasady współpracy w dziedzinie szkolenia na szczeblu wojewódzkim między Pałacem Kultury a PUPiK „Ruch“ i WZGS „Samopomoc Chłopska“. W wyniku porozumienia opracowane zostały programy i terminarze szkoleń dla działaczy wszystkich klubów naszego województwa.

Wielkie znaczenie dla rozwoju kultury na wsi będzie miało utworzenie Powiatowego Funduszu Rozwoju Kultury. Idzie o zapewnienie warunków dla realizowania w powiecie i gromadzie wspólnie przyjętego, ambitnego, odpowiadającego potrzebom środowiska i zgodnego z polityką kulturalną programu działania. Można będzie w ten sposób dopomóc środowiskom uboższym, zaniedbanym, nie dysponującym większymi własnymi możliwościami rozwijania kultury.

Obok organizacyjnego i programowego umacniania klubów

już istniejących, konieczna jest dalsza rozbudowa sieci placówek wiejskich. W pierwszym okresie rozwoju sieci klubów powstawały one przede wszystkim tam, gdzie najsilniejszy był nacisk ludności, najbardziej przychylne postawy miejscowych władz, największe poparcie organizacji społecznych i ich instancji, najaktywniejsi pracownicy „Ruchu“ i „Samopomocy Chłopskiej“ oraz najlepsze warunki obiektywne — przede wszystkim odpowiednie dla tego celu pomieszczenia. Po zaspokojeniu pierwszych, najpilniejszych potrzeb występuje teraz potrzeba bardziej przemyślanej, planowego rozwoju sieci placówek wiejskich. W pierwszej kolejności — moim zdaniem — nowe kluby powinny powstać w PGR-ach, spółdzielniach produkcyjnych, POM, gromadach przewidzianych do kompleksowej mechanizacji rolnictwa, w zawodowych i średnich szkołach rolniczych oraz — oczywiście — we wsiach pozabawionych jakiegokolwiek placówki kulturalnej.

W sposób energiczny trzeba także zmierzać do poprawy bazy materialnej istniejących już klubów. W szczególności konieczna jest adaptacja dodatkowych lokali znajdujących się przy klubach jednoizbowych. Także tam, gdzie jest to możliwe, winno nastąpić przeniesienie klubów do większych pomieszczeń zapewniających lepsze warunki prowadzenia działalności kulturalno-oświatowej. Niezbędne jest również uzupełnienie lub wymiana zniszczonego sprzętu klubowego oraz poprawienie stanu sanitarno-higienicznego w klubach.

Jest więc placówkom wiejskim bardzo potrzebna społeczna aktywność; do jej budzenia powołani jesteśmy także my — działacze kultury.

RYSZARD HELAK

Konkurs „Głosu“ i PZU

Kto wygrał nagrody?

Na konkurs „Głos Wielkopolski“ i Państwowe go Zakładu Ubezpieczeń wpłynęło 6 784 odpowiedzi. Prawidłowe rozwiązanie powinno brzmieć:

1) Czy świadczenie z ubezpieczenia zaopatrzenia dzieci jest co rocznie urealniane? Tak. 2) Czy rodzice mogą zawrzeć umowę ubezpieczenia dzieci również na rzecz dziecka kalekiego czy wstrzymanego w rozwoju? Tak. 3) Czy w razie przedwczesnej śmierci ubezpieczającego ojca, np. w wyniku wypadku drogowego, ustaje obowiązek płacenia składki i to bez jakiegokolwiek wpływu na wypłatę sumy ubezpieczenia w terminie wyznaczonym w polisie i na urealnienie sumy ubezpieczenia? Tak. 4) Czy ubezpieczający rodzice mogą zamienić jednorazową wypłatę sumy ubezpieczenia na płacenie przez PZU renty stypendialnej na czas studiów dziecka? Tak.

W wyniku komisyjnego losowania nagrody w postaci książeczki oszczędnościowych PKO otrzymują:

I NAGRODA — 2.000 zł — Henryk Bukowski. Mazury 15, p-ta Daniszyn, pow. Ostrów Wielkopolski.

II NAGRODA — 1000 zł — Teresa Lisiak, Września, Harcerska 18/3.

III NAGRODA — 500 zł — Bronisława Ratuszna, Sroda ul. Nowotki 16.

NAGRODY PO 300 ZŁ wylotowali: Marta Lijewska, P-ń,

Świerczewskiego 13 m. 15, Krystyna Opatowicz-Kocorowska, Bystrzyca Kłodzka, ul. Świerczewskiego 3a m. 8, Walerian Królikowski, P-ń, Zacisze 1a m. 1, Danuta Łukaszuk, P-ń, Szczanieckiej 6 m. 8, Jerzy Cielecki, P-ń, Chociszewskiego 32 m. 3.

NAGRODY PO 200 ZŁ: otrzymują: Maria Ciupińska P-ń, Góleszowska 45 m. 1, Jerzy Weigel, Grodzisk, Powstańców Chocieszyńskich 20, Helena Cichoćka, Gniezno, Kwiatowa 9 m. 3, Mieczysław Jerszyński, P-ń, Galla 11c, m. 6, Helena Neyderowa, Jarocin, Wojska Polskiego 19.

NAGRODY PO 100 ZŁ: Władysław Heliasz, P-ń, Garnarska 2 m. 6a, Kazimierz Michalski, Arkuszewo, p-ta Gniezno, Andrzej Pielin P-ń, Marcelesińska 59 m. 4, Henryk Adamek, P-ń, Nad Potokiem 21 m. 3, Mariusz Olszewski, Osiedle Piastowskie 10 m. 2, Hanna Berzyńska P-ń, Kilińskie-go 12 m. 5, Karina Tifenbach, P-ń, Grunwaldzka 37a m. 16, Genowefa Borowczak, P-ń, Małeckiego 28 m. 19, Leszek Zagórski, P-ń, Rycerska 18 m. 19, Alicja Kruk, P-ń, Garbary 31 m. 4, Alicja Mniewska, P-ń, Jackowskiego 55 m. 4, Maria Łabiszak, Heliodorowo 27, p-ta Szamocin, pow. Chodzież, Stefan Ankiewicz, P-ń, Słowackiego 27 m. 8, Jan Matuszyński, P-ń, Dzierżyńskiego 101, m. 12, Tadeusz Dobrzyński, P-ń, Ścinawska 12.

Mieszkańcy Poznania mogą odbierać nagrody w PZU, Plac Młodej Gwardii 8, pok. 114, I piętro. Mieszkańcy poza Poznaniem otrzymają je przez inspektoraty powiatowe PZU po 27 kwietnia 1970 r. (ino)

JAK NA NIEBIE, TAK I NA ZIEMI

— Chętnie — Kosowicz popatrzył na zegarek. — Tylko, że mam dziś jeszcze do wypełnienia pewną misję. Delikatną misję. Nie wiem jak długo się to przeciągnie. Życie osobiste porzucił Wacław Siciara. — Ślub? Zaręczyny? — Nic z tych rzeczy. Sprawy bardziej przyziemne, ale też i bardziej skomplikowane. — Od tych skomplikowanych spraw jest pan przecież wykwalifikowanym specjalistą. — Taką to już ta moja praca! — Kosowicz z udawanym smutkiem pokławił głowę nad własnym losem. — Wobec tego i ja... — Hodyra zawałał się. — Wal pan śmiało! — zachęcił lekarz. — Tylko, że to nie mnie dotyczy, dlatego nie wiem... — Nic pan nie ryzykuje. Najwyżej nie będę umiał pomóc. — Ale... — Dyskrekcja, co? — Kosowicz roześmiał się szczerze i głosno; wątpliwości Hodyry zdawały się go naprawdę bawić. — Ależ ja w ogóle innych spraw nie mam. Wszystko ściśle tajne. Mówiłem już, że trochę ze mnie duszpasterz, trochę „głina“... — Zna pan dobrze majora Grełę? — Grełę? Niestety. Znam go mniej od innych. Kiedy przyszedłem do pułku, jego właśnie wysłano na akademię. Byłem z nim chyba wszystkiego ze dwa miesiące. Wiem, że ambitny, że ma dość trudny charakter. Wiem też, że nikt w pułku nie liczył, że wróci tu do nas z powrotem. A co się stało? — Widzi pan, doktorze. Wszystko niby w porządku, a jednak

stałe o tym myślę. Nie chcę o tym mówić z dowódcą. Sprawa delikatna... Zresztą może się mylę... Tylko pan...

— Jak panu na imię? — Janusz. — Mnie Marcin, Tak będzie łatwiej. A więc słuchaj, Janusz. Jeśli chcesz żyć ze mną w przyjaźni, to błagam cię, mów do mnie zawsze jasno. Bez żadnych zawiasów i niedomówień. Zgoda?

— Zgoda. — Fajno. To naprawdę ułatwi nam życie. A więc co z Grełą? — Przebijaliśmy chmury. Było już dość wysoko — siedem tysięcy. Wtedy nagle samolot położył się na skrzydło. Zagadaliśmy coś do niego, a on nic. Powtarzał drugi raz to samo, ale on dalej ani słowa. Trwało to chyba kilkanaście sekund, może nawet i nie tyle... Potem było już wszystko w porządku. Normalnie gadał, prawidłowo pilotował. Kiedy go spytałem, co się z nim działo, powiedział, że się zagapił na przelatywał. I co o tym sądzisz?

Kosowicz nie wyglądał na zdziwionego. — Chyba stracił na krótko kontrolę nad samolotem. To dość częste. Miałem wielu takich pacjentów. — I co z nimi? — Większość, niestety, nie lata. — Co więc dalej robić? Sam wiesz: spisany pilot, to... — Wiem, wiem. Nie musisz mi tego tłumaczyć. Każdy broni się jak lew. Ale na to nie ma rady. Muszę go wysłać do WINLu. Tam zadecyduje.

— Ogromnie mi nieprzyjemnie. Tak na samym wstępie być grabieżcem czyjejś kariery... — Nieprzyjemnie... — Kosowicz ze zniecierpliwieniem machnął ręką. — To lepiej, żeby... — Daj spokój! Kilka chwil trwało milczenie. Przerwał je rozchmurzony nagle lekarz — On chyba przechodził przecież niedawno badania. Od razu po Akademii. Inaczej nie wypuściliby go do jednostki. Sprawdzę to jeszcze, ale na pewno... Kiedy masz z nim loty?

Radzieccy kolarze na Wyścig Pokoju przybyli do Polski

Do Wrocławia przelatala reprezentacyjna drużyna kolarska ZSRR, przygotowująca się do tegorocznego Wyścigu Pokoju. W jej skład wchodzi następujący za wodnicy: Jurij Dmitriew 24 lata, Rajgorid Kalnieniks (25), Jurij Michajłow (24), Władimir Sokolow (30), Pietieric Dżarsans (23), Aleksander Gusiatnikow (19) i Wasylj Bielousow (25). Kierownikiem ekipy jest Anatolij Czerepowicz. Ekipa gości przybywa więc w niekompletnym składzie. Słynny Gajnan Sajduhin startuje obecnie we Włoszech i stamtąd dołączy do

ekipy tuż przed Wyścigiem Pokoju. Po zwiedzeniu Wrocławia kolarze ZSRR udali się na cmentarz żołnierzy radzieckich na Krzyżach, gdzie pod pomnikiem ku czci poległych tu przed 25 laty w czasie długotrwałych, zaciętych walk o wyzwolenie Wrocławia ich rodaków złożyli wiązanki kwiatów.

Następnie ekipa udała się autokarem do Legnicy, gdzie w dniach 24 - 26 bm. kolarze radzieccy wezmą udział w międzynarodowym wyścigu „Szlakiem Grodów Piastowskich” o puchar wrocławskiej „Gazety Robotniczej”.

Na podstawie wyników w tym wyścigu oraz kryterium ulicznego o puchar MON w Warszawie, kierownictwo ekipy ustali skład drużyny ZSRR na tegoroczny Wyścig Pokoju. (PAP)

Kongres AIPS

W Dubrowniku rozpoczął się Kongres Międzynarodowego Związku Dziennikarzy Sportowych (AIPS). W obradach bierze udział 200 delegatów z 35 państw. Polskę reprezentują prezes KDS - red. J. Zmaralik i red. Z. Mikołajczak.

Porządek obrad obejmuje 19 punktów. Omówiona zostanie m.in. sprawa obsługi prasowej piłkarskich mistrzostw świata w Meksyku. Igrzysk Olimpijskich w Sapporo i Monachium.

Z okazji Kongresu otwarte zostały w Dubrowniku dwie wystawy sportowe. (ot)

KOMUNIKAT „TOTO-LOTKA”

P. P. Totalizator Sportowy zawiadamia, że w zakładach piłkarskich z dnia 19 bm. stwierdzono: 16 roz. w 12 traf. - wygr. po 13.136 zł; 362 roz. w 11 traf. - wygr. po 580 zł; 2.466 roz. w 10 traf. - wygr. po 85 zł.

W zakładach Toto-Lotka z dnia 19 bm. stwierdzono: 1 roz. w 6 traf. - wygr. 1.000.000 zł; 8 roz. w 5 traf. prem. - wygr. po 277.457 zł; 627 roz. w 5 traf. zwykł. - wygr. po ok. 5.000 zł; 25.619 roz. w 4 traf. - wygr. po 158 zł; 378.138 roz. w 3 traf. - wygr. po 11 zł.

Wiosenne imprezy TKKF Walter

Spartakiada wiosenna organizowana corocznie przez Ognisko TKKF „Walter” - Poznań, odbędzie się 25 i 26 bm. Program przewiduje: turniej siatkówki i koszykówki mężczyzn, turniej koszykówki kobiet i mężczyzn, bieg przełajowy, zmagania terenowe i zabawy. Otwarcie imprezy nastąpi w sobotę 25 bm. o godz. 15.30 na boisku gier sportowych przy ul. Bułgarskiej 125/154.

Wspólnie z DKKFIT Grunwald organizuje „Walter” również ciekawe imprezy z okazji Święta Pracy. Przewidywany jest turniej 3-osobowych drużyn w tenisie stołowym dla zakładów pracy w dniach 29 i 30 bm. oraz turniej siatkówki dla drużyn kobiecych Komitetów Blokowych na Grunwaldzie.

Zgłoszenia przyjmuje DKKFIT Poznań - Grunwald ul. Matejki 50 i TKKF „Walter” ul. Swoboda 43. (x)

Rugby

Decydujący mecz z Hiszpanią

W niedzielę 26 bm. goście będący w Poznaniu hiszpańskich rugbyistów, z którymi zmierzy się pierwsza reprezentacja Polski.

Dla obu stron jest to bardzo ważne spotkanie. Polska ażeby zakwalifikować się do dalszych rozgrywek o Puchar Narodów FIRA (Międzynarodowa Federacja Rugby) musi niedzielne spotkanie wygrać różnicą 6 małych punktów. Obecnie w tabeli prowadzi Hiszpania przed Jugosławią (która rozegrała oba mecze) i Polską.

Hiszpania na podstawie wyników ostatniego roku została sklasyfikowana w Europie na 3 miejscu za Francją, Rumunią, Czechosłowacją, Polską, Marokiem, Włochami i NRF, wyprzedza Portugalię i Holandię. (P)

Wyścig ósemek na Warcie

Uroczyste otwarcie tegorocznego sezonu Poznańskiego Okręgowego Związku Towarzystw Wioślarskich nastąpi w niedzielę 26 bm. o godz. 16.30. Gospodarzem uroczystości jest KS Poniań, mająca przystąpić przy ul. Wioślarskiej 72.

Z okazji otwarcia sezonu odbędzie się tradycyjny, długodystansowy wyścig ósemek o Puchar WKKFIT Poznań, w którym uczestniczyć będą również osady zamiejscowe. Start załóg nastąpi o godz. 15 na Warcie w Dębnie. Przyjazd osad na metę przy Moście Chrobrego o godz. 15.15. (x)

dalekopisem

RAJD LONDYN - MEKSYK

93 załogi uczestniczące w samochodowym rajdzie Londyn - Meksyk przejechały w poźnych wtorkowych godzinach popularnych przez jugosłowiańską miejscowość Titovo-Uzice (Zachodnia Serbia). Jak podaje agencja Tanjug - ze sporym zapasem czasu przybyła do tej miejscowości załoga nr 14 na Fordzie-Escort Zasada - Wachowski (Polska). Po szczegóły kierowcy zgodnie stwierdzili, że jadąc przez Serbię nie mieli większych trudności. Następnie rajdowcy wyruszyli w dalszą drogę, która z uwagi na góry jest znacznie trudniejsza.

PORAŻKA JUNIORÓW

We wtorek w Ursusie koło Warszawy w towarzyskim meczu juniorów w piłce nożnej Polska II przegrała z Bułgarią 2:5 (2:1).

KOLEJNA PORAŻKA

Kolejnym przeciwnikiem żużlowego mistrza Polski Stali Gorzów podczas turnieju w Anglii, była drużyna Wolverhampton. Polacy przegrali ten mecz 32:46, przy czym żużlowymi najlepszymi polskimi zawodnikami byli Wyglenda i Migoś.

PUCHAR DAVISA

Po drugiej grze pojedynczej meczu tenisowego o Puchar Davisa Japonia - Australia prowadzi Australijczyki 2:0. (t)

W niedzielnym losowaniu
„KOZIOŁKÓW”
TRZYKROTNA SZANSA.
ZŁOŻ KUPONY.
K2835

Pracownicy poszukiwani

Wielkopolskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich w Poznaniu, ul. Świętostawka 12 - przyjmie natychmiast do pracy na budowach woj. poznańskich:

- MONTERÓW zewn., sieci wod.-kanal., CIEŚLI, ROBOTNIKÓW NIEWYKwalifikowanych.

Przedsiębiorstwo zapewnia: bezpłatne zakwaterowanie oraz dodatek za rozłąkę dla pracowników zamieszkujących, ciągłą pracę również w okresie zimowym.

Zgłoszenia przyjmuje Dział Zatrudnienia i Plac, pok. 18, tel. 561-88.

Przyjmujemy także do pracy zaraz:

- TECHNIKÓW i MAJSTROW o specjalnościach: sieci wod.-kan., obiekty gospodarki wodno-ściekowej, roboty drogowe,

- KIEROWNIKÓW obiektów i budow w/wym zakresie,

- KIEROWNIKA Oddziału Transportu - miejsce pracy, ul. Działoszyńska oraz ST. REF. EKONOMICZNEGO d/s SZKOLENIA z miejscem pracy w Zarządzie Przedsiębiorstwa.

Zgłoszenia przyjmuje Dział Kadr, pok. 25, telefon 572-71.

Instytut Technologii Drewna w Poznaniu, ul. Winiarska nr 1 - zatrudni

INŻYNIERIA - specj. chemicznej technologii drewna, względnie chemika (mężczyzn).

Warunki pracy i płacy do omówienia w Sekcji Kadr.

Zakład Doskonalenia Zawodowego w Poznaniu, ul. Kościuszki 57 - przyjmie do pracy:

- KIEROWNIKA WARSZTATU SZKOLENIOWEGO - INŻ. MECHANIKA

- KIEROWNIKA WARSZTATU SZKOLENIOWEGO - INŻ. ELEKTROMECHANIKA

- GŁÓWNEGO ENERGETYKA do Działu Warsztatów - INŻ. ELEKTROMECH.

Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. Zgłoszenia przyjmuje Sekcja Kadr Zakładu.

K2695

Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjno-Montażowych Budownictwa Rolniczego w Poznaniu, ul. Strzeszyńska 46/50 - przyjmie zaraz do prac prowadzonych na terenie powiatu i województwa poznańskiego:

- MONTERÓW instalacji centralnego ogrzewania

- MONTERÓW instalacji wodno-kanalizacyjnych

- POMOCNIKÓW MONTERÓW instalacji centralnego ogrzewania i wod.-kan.

- SPAWACZY.

Praca akordowa, zakwaterowanie na koszt przedsiębiorstwa, dla zamieszkujących dodatek za rozłąkę 18,- zł dziennie.

Zgłoszenia przyjmuje Dział Zatrudnienia i Plac w Poznaniu, ul. Strzeszyńska 46/50, tel. 472-61 (dojazd autobusem linii nr 60 i 68).

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Państwowe Komunikacji Samochodowej, Oddział II w Poznaniu, ulica Traugutta 1/9 - zatrudni natychmiast w podległych sobie Placówkach Terenowych w Międzychodzie i Wolsztynie:

- KIEROWCÓW z I lub II kat. prawa jazdy na autobusy lub samochody ciężarowe.

- KONDUKTORÓW AUTOBUSOWYCH.

Warunki pracy i płacy do omówienia w placówkach terenowych PKS w Międzychodzie i Wolsztynie lub w Dziale Kadr w Poznaniu, ul. Traugutta 1/9, pokój 24.

W2690

Praca

Potrzebna pomoc domowa na 6 godz. dziennie. Tel. 625-31.

24358g

Potrzebna pomoc domowa z noclegiem. Poznań, Kościuszki 84 m. 13.

24711g

Sprzedaż

Sprzedam maszynę kra- wieckie, inne urządzenia z likwidacji pracowni czapniczej. Poznań, Czerwonej Armii 26 m. 4.

24339g

Sprzedam 5 belgiek betonowych, Junaka, lub za mienie na przyczepe do Warszawy. Ostrowska 348.

24891g

Wózki dziecięce, różne modele, wielki wybór - poleca Brzozowska, Poznań, Czerwonej Armii 10.

22153g

Wózki dziecięce najnowsze modele - poleca Wytwórnia Z. Janke, Dąbrowskiego 88.

23789g

Wózki dziecięce, ostatnia nowość, głębokie - spacerowe, wozory prawnie zastrzeżone - poleca Wytwórnia Orzeszkowej 13.

23356g

Wózki dziecięce najnowsze modele - poleca Wytwórnia Z. Janke, Dąbrowskiego 88.

23789g

Wózek dziecięcy głęboki tani sprzedam. Galla 8 m. 13.

22911g

Pianino Calisia sprzedam. Poznań, ul. Sadowa 7.

22903g

Wózek dziecięcy głęboki tani sprzedam. Galla 8 m. 13.

22911g

Pianino Calisia sprzedam. Poznań, ul. Sadowa 7.

22903g

Wózek dziecięcy głęboki tani sprzedam. Galla 8 m. 13.

22911g

Pianino Calisia sprzedam. Poznań, ul. Sadowa 7.

22903g

Wózek dziecięcy głęboki tani sprzedam. Galla 8 m. 13.

22911g

Pianino Calisia sprzedam. Poznań, ul. Sadowa 7.

22903g

Wózek dziecięcy głęboki tani sprzedam. Galla 8 m. 13.

22911g

Pianino Calisia sprzedam. Poznań, ul. Sadowa 7.

22903g

Wózek dziecięcy głęboki tani sprzedam. Galla 8 m. 13.

22911g

Pianino Calisia sprzedam. Poznań, ul. Sadowa 7.

22903g

Wózek dziecięcy głęboki tani sprzedam. Galla 8 m. 13.

22911g

Pianino Calisia sprzedam. Poznań, ul. Sadowa 7.

22903g

Wózek dziecięcy głęboki tani sprzedam. Galla 8 m. 13.

22911g

Pianino Calisia sprzedam. Poznań, ul. Sadowa 7.

22903g

„OŚWIATA”

Wojewódzki Zakład Szkolenia w Poznaniu ul. Klasztorna nr 2

ORGANIZUJE

♦ **KURSY MISTRZOWSKIE i CZELADNICZE:** we wszystkich zawodach metalowych i elektrycznych, również kierowców - mechaników samochodowych oraz spawaczy;

♦ **KURSY SPAWANIA** elektrycznego i gazowego dla początkujących.

Kursy zostaną zakończone w czerwcu br.

Bliższych informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje Ośrodek Szkolenia w Poznaniu przy ul. Klasztornej nr 2, tel. 542-26, od godz. 8 do 19, w soboty do godz. 16. K2627

Duży kloos skracany na śruby sprzedam. Adres: wekaże „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22740g.

Sprzedam wózek dziecięcy głęboki. Poznań, ul. Ja rochowskiego 8 m. 4. 24020g

Sprzedam nowy, silnikowy wózek inwalidzki „Piccolo”, Jan Bryl, Białodwór p-ta Koźmin pow. Krotoszyn. 22834g

Samochody

Mercedes 190 B, w bardzo dobrym stanie, sprzedam. Zgłoszenia: Poznań, ul. Łąkowa 4 B m. 9, II ptr., 2 X dzwonić. 24495g

Sprzedam Trabant 601, stan bardzo dobry. Ka- lisz, tel. 29-83. 1204p

Sprzedam Warszawę M-20. Tel. 555-68. 24706g

Sprzedam ciągnik Zetor z podnośnikiem. Ireneusz Cieśliewicz, Gorzalkowo, pow. Gniezno. 1181p

Kupię Warszawę, Moskwę 408, Wartburga, Skodę 1000 MB, dobrym stanie lub do remontu. Wy- czerpujące oferty: Srem, Krasickiego 3, tel. 787. 1208p

Sprzedam Warszawę 203, kornozaworową, stan b- dzo dobry. Aleja Wojska Polskiego 45. 24340g

Sprzedam Wartburga 1009 de Luxe. Aleja Wielko- polska 5. 24093g

Sprzedam Wolgę po kapitałnym remoncie. Poznań, ul. Obornicka 45 m. 42, godz. 16-18. 22621g

Sprzedam Syrenę 102. O- bejrzeć: Kuślin 11, pow. Nowy Tomyśl. Czesław Lewandowski. 22637g

Kupię Wartburg de Lux, Skodę 100 i Fiat 125 P nowe lub po małym przebiegu. Tel. 562-28 godz. 16-19. 22641g

Lokale

Pracująca z wyższym wy- kształceniem, poszukuje samodzielnego pokoju. Of-erty „Prasa” - Grun- waldzka 19 dla 23665g.

Tychy! Mieszkanie kom- fortowe pokój z kuchnią, zamienie na podobne w Poznaniu lub okolicy. H. Domin, Tychy, Buczka 12 m. 17. 1191p

Dwa pokoje z kuchnią, łazienką, samodzielną, ul. Grochowe Łąki - zamie- nie na mniejsze w dziel-nicy Wilda. Oferty „Pra- sa”, Grunwaldzka 19 dla 24741g.

Zamienie 2 pokoje, kuch- nia, samodzielną, na 1.5 pokoju, samodzielną. Of-erty „Prasa” - Grun- waldzka 19 dla 22801g.

3 pokoje z kuchnią, łazienką, samodzielną, do- godna komunikacja - c. o. Oferty „Prasa” - Grun- waldzka 19 dla 22893g.

Paniąka pracująca po- szukuje pokoju jedno lub trzyosobowego, niekrepu- jącego z wygodami, w śródmieściu lub w okoli- cy Rynku Wileckiego. Przemysłowa 70 m. 8 (lo- kator). 22666g

Kupię wyłączone mieszka- nie, pokój z kuchnią. Oferty „Prasa”, Grun- waldzka 19 dla 22676g.

Wynajmę panu jednoos- obowy pokój. Płatne 8 mie- sięcy z góry. Poznań, ul. Kraszewska 50 m. 4. 22682g

Pan poszukuje pokoju. Oferty „Prasa”, Grun- waldzka 19 dla 22683g.

Zguby

Zegarek z pierścienką - zgubiono. Znalazcę wy- nagać. Dąbrowskiego 168c. 24914g

Wypożyczam zagraniczne suknie ślubne, welony, na- krycia do chrztu, ubra- nia. Długa 9. 24307g

Uwaga! Solidnie wynagro- dzę - za wiadomości o miejscu postoju samocho- du Warszawa M-20, kolo- ru popielatego, nr rej. PS 78-25, pod nr tel. 673-762. 24939g

Różne

Intyniera budowniczego, posiadającego własne przedsiębiorstwo, pozna sa- motna, żonata 45-letnia pa- ni. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa” - Grun- waldzka 19 dla 22861g.

Samotna pani materialnie niezależna, posiadająca nieruchomości z mieszka- niem, pozna kulturalnego przystojnego pana od 56 do 62 lat, w celu matry- monialnym. Oferty „Pra- sa”, Grunwaldzka 19 dla 22767g.

Kawaler rolnik, przystoj- ny, dobrego charakteru, bez nałogów, posiadający botewę, pozna pania, do- brego charakteru, 29-35 lat, może być z dzieckiem, po- siadającą dom lub gospodar- stwo rolne. Wdowy mile widziane. Cel ma- trymonialny. Oferty „Pra- sa”, Grunwaldzka 19 dla 22752g.

Samotny, lat 61 z miesz- kaniem lub bez pozna- nia od lat 50-58 w celu matrymonialnym. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22672g.

Matrymonialne

W dniu 21 kwietnia br. zmarł

DAMIAN BOBREK

przewodniczący Zarządu Ostrzeszowskiej Spół- dzielni Mieszkaniowej w Ostrzeszowie.

Pogrzeb odbędzie się w dniu 24. IV. br. o go- dzinie 11 w Ostrzeszowie.

Z głębokim żalem żegnamy kolegę i działac- cza spółdzielczy.

Rodzinie Zmarłego wyrazy współczucia składa

Rada Oddziałowa, Dyrekcja i pracownicy Oddziału Centralnego Związku Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego w Poznaniu.

W2939

W dniu 21 kwietnia 1970 r. zmarł nasz ukocha- ny ojciec, teść i dziadek, przeżywszy lat 77, śp.

MARCIN MAŃCZAK

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 24 bm. o godz. 11 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

W głębokim smutku pograżeni

córka, syn i rodzina

Poznań, Głogowska 51. 24973g

W dniu 21 kwietnia 1970 r. zmarł nasz ukocha- ny ojciec, teść i dziadek, przeżywszy lat 77, śp.

W głębokim smutku pograżeni

córka, syn i rodzina

Poznań, Głogowska 51. 24973g

W dniu 21 kwietnia 1970 r. zmarł nasz ukocha- ny ojciec, teść i dziadek, przeżywszy lat 77, śp.

W głębokim smutku pograżeni

córka, syn i rodzina

Poznań, Głogowska 51. 24973g

W dniu 21 kwietnia 1970 r. zmarł nasz ukocha- ny ojciec, teść i dziadek, przeżywszy lat 77, śp.

W głębokim smutku pograżeni

TEATRY

W POZNANIU

POLSKI — g. 19 „On nie był po-
mazanem łaskawego Boga” (mon-
taż leninowski); NOWY — g. 19
„Elektra” (premiera); OPERA —
g. 19 „Opera zebracza”; OPERET
KA — g. 19 „Hrabia Luxemburg”;
MARCINEK — g. 11 i 17 „Teatr
Pietruszki”.

KINA

W WOJEWÓDZTWIE

GNIĘZNO Polonia: „Poradnik
żonatego mężczyzny”; KOSCIAN:
„Brat dr. Homera”; LESZNO:
„Brylantowa reka”; NOWY TO-
MYŚL: „Zdobycy” i „Pollyanna”;
OBORNICKI: „Sekrety wiernych
żon”; ŚRODA: „Polowanie na męż-
czyznę”; SZAMOTUŁY: „Gwiazdy
Egeru” cz. I i II; ŚREM: „Dzień
czyna na rozdrożu”; WĄGRO-
WIEC: „Kolekcjoner” i „Nieśmia-
ły w akcji”; WRZEŚNIA: „Czło-
wiek z Hongkongu”.

W POZNANIU

FOTOPLASTIKON — g. 12—20
„Stany Zjednoczone” — cz. II.

CYRK

CYRK WIELKI (obok Stadionu
im. 22 Lipca) — codziennie g. 19,
sobota i niedziela g. 15 i 19.

RADIO

CZWARTEK — PROGRAM I: Fa-
la 1322 m i UKF 66,62 MHz (do g.
17); 8.05 Publicystyka międzynarodowa;
8.10 Muzyka muzyczna;
8.44 Bezpieczeństwo na jezdnii za-
leży od nas samych; 8.54 „Eldom”
radzi; 9 Dla klas III—IV (język
polski); „Śpiewka o generale” —
słuch.; 9.20 Gra Ork. Roberto Ma-
na; 9.30 Muzyka poważna; 10.05
Serce i szpada — „Skrzydła i bu-
czki” — fragm. pow.; 10.25 Pol-
ska muzyka ludowa w oprac.
artyst.; 10.50 Monitor Nauki Pol-
skiej nr 48; 11 Dla kl. VI (histo-
ria); „W cieniu „liberum veto” —
gawęda; 11.30 Konc. Ork. PR i
Tel. w Łodzi; 11.50 Poradnia Ro-
dzinna; 12.25 Konc. z polonezem;
13 Z życia ZSRR; 13.20 Dla was gra-
my i śpiewamy; 13.40 Więcej, le-
piej, taniej; 14 Wiersze poetów z
Gdańska; 14.10 Muzyka poważna;
14.30 Z estrady i sceny operowych
naszych sąsiadów; 15.05 Godzina
dla dziewcząt i chłopców; 16.05 Re-
cital skrzypcowy R. Szredera —
przy fortepianie E. Sobkowicz;
16.30 „Popołudnie z młodzieżą”;
17.30 Transm. meczu piłkarskiego
Reprezentacja Ligi Polskiej
Reprezentacja Ligi Radzieckiej;
19.30 Koncert na serio; 20.25 Świa-
towe przeboje w tanecznych ryt-
mach; 21 „Z rozkazu ziemi spal-
nej”; 21.30 Książki, które na was
czeka; 22 Chór Chłopi i Mę-
ski pod dyr. Stefana Stulgrosza;
22.20 „Sygnał SB” — Opowieść o
Beethovenie; 23.10 Przegląd i po-
gląd; 23.20 10 minut z ork. Ted’a
Heatha; 23.30 Rewia piosenek. 0.10
Program nocny z Poznania.

WIADOMOŚCI: 5, 6, 7, 8, 10, 12.05,
15, 16, 18, 20, 23, 24, 1, 2, 2.55.

PROGRAM II: Fala 1322 m i
UKF 69,74 MHz; 8.05 Muzyczny ty-
dzień Poznania omówi dr J. Mio-
dziejowski; 8.35 „Socjorama”; 13.40
„Obrońcy” — odc. I opow. z tomu
„Ten, który przyszedł”; 14.05 Mu-
zyka dla wszystkich; 14.45 „Bie-
kita sztafeta”; 15 Z muzyki
W. A. Mozarta; 17.15 Audycja
ekonom. społeczna; 17.25 „Franci-
szek Kirlo — Nowaczki” — spot-
kanie z pisarzem; 17.55 Radioex-
press; 18.05 Śpiewa Chór Stulgros-
za; 18.20 „Widnokrąg” — wyd-
opinie, refleksje ze świata nauki;
19.15 29 lekcja języka rosyjskiego
dla zaawansowanych — premiera;
19.30 Poeta i jego świat — Emil
Zegadłowicz; 20.01 „Las pasiaków”
— aud. przygot. z okazji „Mie-
siąca Pamięci Narodowej”; 20.25
Koncert symfoniczny; 20.45 „Pod
czarnym orlem” — opow.; 21.15
Poznański Zespół Perkusyjny;
21.35 „Kwiatu mój” — aud. słow-
muz.; 22.30 Wieczorny relaks z Ork.
Manuela; 22.45 „Kroki we mgle” —
„Rodzina” nowela Maxa van
Derweera; 23.15 Problem muzyki
współczesnej w oprac. Bogusława Schif-
fera.

WIADOMOŚCI: 5.30, 6.30, 7.30,
8.30, 12.05, 14, 16, 19, 22, 23.59.

PROGRAM III: UKF 66,62 MHz;
17.05 „Gdzie jest przebieg?”; 17.30
„Ziemia — która Bóg dał Kaino-
wi” — odc. 10 pow.; 17.40 Aktual-
ności polskiego big-beatu; 18 Eks-
pressem przez świat; 18.05 „Śmierć
słonia” — rep.; 18.35 Sałatka po
włosku; 19 Naokoło świata — Je-
rzy Zieliński; „Sześciu mędrców z
bogatego społeczeństwa”; 19.15 Poezja i
piosenka — Julian Tuwim; 19.35
Pod szafirową igłą; 20 Coś w tym
jest — rozm. o filmach; 20.15 Z pry-
watnej płytki; 20.35 „Maja en-
cyklopedia coridry”; 20.50 Dla cie-
bie, dla mnie, dla was; 21.15 Tylko
po portugalsku; 21.30 Tawerna
pod solenizantem; 21.50 Opera —
Donizetti’ego; „Łucja z Lammer-
moor”; 22.08 Gwiazda siedmiu
wieczorów — Maria Koterbska;
22.15 Powieść w wyd. dźwięk. „Sola-
ris” Stanisława Lema — odc. I;
22.45 Mel. znad Adriatyku; 23 Po-
etki angielskie XIX w. — Eliza-
beth Barrett-Browning; 23.05 Mu-
zyka polska — muzyka europejska;
23.50 Na dobranoc śpiewa Nada.

O wiejskich komitetach FJN dobrze i źle

Ośrodków wiedzy oby-
watelskiej do społecz-
nych komisji pojednaw-
czych i od organizacji oko-
licznościowych uroczystości do
działania na rzecz intensyfi-
kacji produkcji rolnej — na-
wet taka lapidarna charaktery-
styka instytucjonalnych form
pracy wiejskich komitetów
Frontu Jedności Narodu i in-
teresujących ich dziedzin po-
zwala wyobrazić sobie wszech-
stronność poczynania tych ogniw
FJN. Rozwijanie takiej wszech-
stronnej działalności to rzecz
niezmiernie trudna. Stąd też
nie można mieć pretensji, że
tu i ówdzie widać tendencje do
swego rodzaju specjalizacji:
jedne komitety bardziej anga-
żują się np. w pracę kultural-
no-oświatową, drugie nato-
miast w organizację czynów
społecznych.

Nie sposób jednak przejść do
porządku dziennego nad tym, że
działalność niektórych wiejskich
komitetów FJN ogranicza się do
organizowania rocznicowych uro-
czystości, a czasami jeszcze krótko-
trwałych akcji — w myśl wytycz-
nych ogniw FJN wyższego stopnia.
Na plenarnym posiedzeniu Woje-
wódzkiego Komitetu Frontu (17. bm.
w Poznaniu) stwierdzono, że ta-
kich mało aktywnych, pozabawio-
nych inicjatyw wiejskich komite-
tów FJN może być od 10—20 pro-
cent. Najwyraźniej zjawisko to
widoczne jest w powiatach: Chro-
dzkiej, Krotoszyńskiej, Śrem-
skiej, Międzybóże, Ostrzeszów, Ra-
wicz i Pleszew.

Poszukując przyczyn tej
bierności trzeba przede wszyst-
kim zainteresować się tym, ja-
ci działacze skupieni są w
wiejskich komitetach FJN. Przy
rozpatrywaniu tego za-
gadnienia od razu uderza fakt,
że wśród wiejskich ogniw
Frontu aż 40 procent stanowią
takie, w których funkcje prze-
wodniczących komitetów spra-
wiają sołtysi. Nie potrzeba prze-
konywać, zwłaszcza mieszkań-

ców wsi, że sołtys obarczony
jest wieloma obowiązkami. Po-
woływanie go na przewodni-
czącego komitetu FJN jest
więc rzeczą ryzykowną. Nale-
ży się bowiem liczyć z tym, że
może nie poddać wymogom
wynikającym z pełnienia obu
funkcji. Praktyka dowodzi, że
tego rodzaju obawa jest uzas-
niona.

Dodać trzeba, że niejedno-
krotnie obok przewodniczącego,
który jest sołtysiem, komitety
wiejskie FJN skupiają działac-
czy obarczonych kilkoma, a
nawet kilkunastoma, funk-
cjami społecznymi. Wynika
stąd oczywisty wniosek: na-
leży rozszerzać grono aktyw-
nego społecznego, by jedni i ci sami
nie byli obciążani zadaniami
ponad siły. Gdzie szukać kan-
dydatów na działaczy ogniw
FJN? Przede wszystkim wśród
kobiet i młodzieży.

Obecnie najwięcej kobiet zaan-
gażowanych jest w pracę wiejs-
kich komitetów Frontu w wie-
dychodkach. W powiecie tym ko-
biety stanowią 30 procent ogółu
działaczy, w trzecieckim —
26,6, w szamotulskim — 26,5, w
kepickim — 30, ale w pozosta-
łych powiatach zaledwie około 10
procent. Łącznie w wiejskich ko-
mitetach mamy 2748 kobiet, co sta-
nowi 11 procent ogółu aktywistów.
Udział młodzieży w działalności
omawianych tu ogniw również nie
jest proporcjonalny do struktury
ludnościowej społeczności wiejs-
kiej. Dość powołując, że działa-
cze do lat 25 stanowią 7,6 procent
ogólnej liczby aktywistów.

Zwiększenie udziału kobiet
w pracach wiejskich komite-
tów FJN wiąże się z nadzieją
ożywienia głównie pracy oświa-
towo-wychowawczej wśród
dzieci i młodzieży. Pisząc te
słowa myślimy o Łatowicach
(pow. Ostrów), gdzie urzędzo-
nowe place zabaw, organizowano
ludowiska i przedstawienia dla
młodych widzów, dzięki inicja-

tywom właśnie kobiet — ak-
tywistek FJN. Przykładowo ta-
kich znaleźć można więcej, ale
ogólnie rzecz biorąc działal-
ność FJN na rzecz zapewnie-
nia młodzieży wiejskiej odpo-
wiednich warunków do rekre-
acji wymaga znacznej intensy-
fikacji.

Wracając do głównego tema-
tu rozważań trzeba powiedzieć,
że mała aktywność części wiejs-
kich komitetów FJN wynika
może zarówno z przeciążenia
pracami społecznymi szeregu
działaczy jak i z niedostatku ich
umiejętności inspirowańsko-
organizatorskich. Temu ostatnie-
mu zjawisku przeciwdziałać
winny gromadzkie komitety
FJN, powołane przecież po to,
by kierować pracą wiejskich
komitetów i ją koordynować.
Jednakże spora część gromad-
skich ogniw Frontu nie wywią-
zuje się należycie z tych ob-
wiązków. Z pewnością mogło-
by być inaczej. Komitety grom-
adzkie z reguły skupiają bo-
wiem doświadczony aktyw
zdolny do przyjęcia z pomocą
niższym ogniwom FJN. Nie-
stety, pomoc ta udzielana jest
czasami jedynie w sposób for-
malistyczny. A bywa i tak, że
kontakty między gromadzkimi
i wiejskimi komitetami po-
legają tylko na przekazywaniu
wytycznych i sprawozdań.

M. Ł.

Wielkopolska w hołdzie Leninowi

Akademie i imprezy okolicznościowe

Mieszkańcy Wielkopolski czczą 100 rocznicę urodzin Leni-
na na licznych okolicznościowych akademiach. Innym dowo-
dem pamięci są organizowane imprezy środowiskowe, które
stanowią dowód zainteresowania epoką w której żył Lenin,
jego twórczością, pracą, jego wkładem we współczesną
myśl patriotyczno-społeczną.

Uroczysta akademia z okazji
100-rocznicy urodzin Lenina
odbyła się w wypełnionej po
brzezi auli Liceum Ogólno-
kształcącego w Wągrowcu. Re-
ferat okolicznościowy wygło-
sił I sekretarz KP PZPR Bo-
gusław Pawlaczek.

W części artystycznej wystą-
piły zespoły wokalne i instru-
mentalne miejscowych szkół
średnich, zawodowej, Ogniska
Muzycznego, Domu Kultury
oraz chóru ZNP i Liceum Ogól-
nokształcącego. (kdw)

W przededniu setnej roczni-
cy urodzin Lenina społeczne-
stwo Leszna, zebrane na uro-
czystej akademii w sali Domu
Kultury, złożyło hołd wodzowi
Wielkiej Rewolucji Socjali-
stycznej.

Na uroczystość przybyło kie-
rownictwo powiatowej instanc-
ji partyjnej z pierwszym sek-
retarzem KP Władysławem
Slebodą, liczni działacze ru-
chu robotniczego, przedsta-
wiele organizacji społeczno-po-
litycznych, młodzieżowcy i
FJN. Referat okolicznościowy
wygłosił członek egzekutywy

KP PZPR Alojzy Konior. Na
zakończenie odbyła się część
artystyczna, w której wystą-
pił szkolny zespół świetli-
co-wo pierwszego Liceum Ogólno-
kształcącego z Leszna. (r)

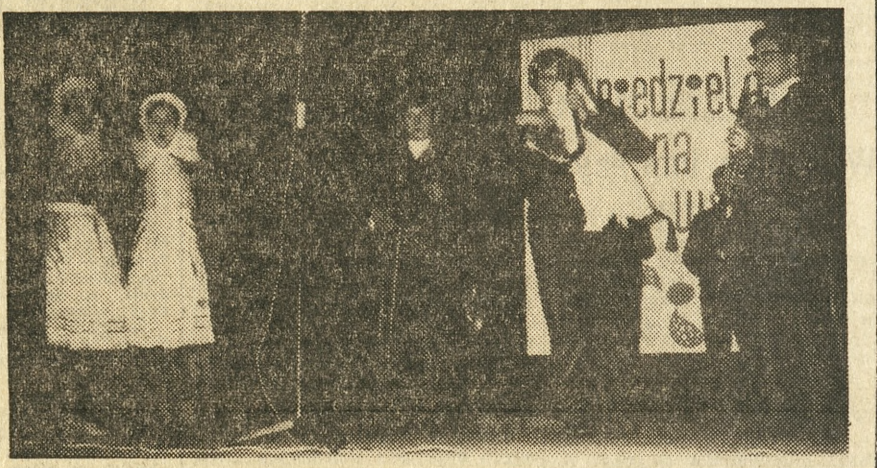
Wystawa filatelistyczna

Koło Filatelistów w Środzie
z okazji 100 rocznicy urodzin
Lenina przygotowało interesu-
jącą wystawę „Lenin na znacz-
kach pocztowych krajów de-
mokratycznych”. Ekspozy-
cję oglądać można w Szkole
Podstawowej nr 3 w Środzie.
(bg)

Oczami dziecka

Lenin w oczach dziecka —
taki tytuł nosi wystawa pla-
katów i rysunków w wykona-
niu dzieci Szkoły Podstawowej
nr 2 w Szamotułach, ekspono-
wanych w klubie „Ad Acta”
przy Prezydium PRN.
Dzieci przedstawiły Wodza
Rewolucji na tle obecnych prze-
mian ZSRR, w czasie pobytu
w Poroninie w rozmowach z
góralami. (mr)

Dalej
w dudy
i kozły

Dzięki istniejącej w Zbyszyniu
Szkoły Muzycznej zamilowa-
nie do gry na starzych instru-
mentach muzycznych wśród
miejscowej młodzieży nie wy-
miera, często przechodząc z
ojca na syna. Duża w tym też
zasługa nauczyciela gry i
twórcy instrumentów ludo-
wych Tomasza Śliwy z Prośni-
cy. W działających w powie-
cie kapelach: Siciężanki,
Ślubnej i Weselnej, soliści
grają na takich wychodzących
z użycia instrumentach ludo-
wych, jak dudy czy kozły. Na
zdjęciu: Kapela Ślubna pod-
czas występu w Wiejskim
Domu Kultury w Nądn. (map)

Fot. — K. Olejniczak

Sygnały bhp na węźle leszczyńskim

Na posiedzeniu egzekutywy Komitetu Kolejowego PZPR
w Lesznie, w którym uczestniczyli również administracyjni
i społeczni służba bhp oraz kadra kierownicza, dokonano
oceny stanu bezpieczeństwa i higieny pracy na leszczyńskim
węźle kolejowym. Analiza wykazała, że w minionym roku
zmniejszyła się liczba wypadków przy pracy o 45 procent,
a zwolnień lekarskich z tego tytułu było mniej o 1716 dni
w porównaniu do roku 1968.

Przyczyny wypadków tkwią
w większości w złej organiza-
cji i wadliwych metodach
pracy. Kierownicy jednostek
służbowych brygadziści i bez-
pośredni nadzór przyrządzają
po prostu oczy na wykonywa-
nie robót w sposób niezgodny
z przepisami bhp. Duży wpływ
na powstawanie wypadków
mają często usterki techniczne
przy wagonach i innych
urządzeniach, a także zły stan
miejscowości (pozostałości po
robotach drogowych lub bu-
dowlanych).

Są jeszcze kierownicy jednostek
służbowych, którzy traktują za-
gadnienia bhp jako drugorzędne,
nie widząc strat społecznych i
gospodarczych, jakie powodują
wypadki przy pracy i choroby za-
wodowe. Nie dostrzegają oni ścis-
łej zależności zagadnień produk-
cyjno-eksploatacyjnych od pozio-
mu warunków bhp. Brak dosta-
tecznych środków finansowych na
inwestycje i kapitalne remonty
pogarsza warunki bhp. Odczuwa
się na przykład brak szatni i wła-
ściwych pomieszczeń sanitarnych
dla służby ruchu na dworcu to-
warowym — południe, oraz jadal-
ni dla kobiet w parowozowni. Kuź-
nia i stolarnia wagonowni wyma-
gają natychmiastowego kapitalne-
go remontu.

W bardzo trudnych warun-
kach pracuje załoga warsztatu
oddziałowego służby zabezpie-
czenia ruchu i łączności na sta-
cji Leszno. Warsztat dwóch
działek monterskich (13 ludzi)
mieści się w byłej ciasnej
świetlicy.

Złe warunki pracy mają rów-
nież niektórzy robotnicy i rze-
mięślnicy miejscowej lokomo-
tywni. Z uwagi na częste
zatkanie się sieci kanaliza-
cyjnej woda zalewa niejedno-
krotnie stanowiska pracy w
kanałach rawizyjnych napraw
parowozów.

Skandaliczne wprost warun-
ki sanitarne posiada admini-
stracja Oddziału Ruchowo-
Handlowego, Zabezpieczenia
Ruchu i Łączności oraz kole-
jowa służba zdrowia, znajdu-
jąca się w gmachu przy ul.
Dworcowej.

Z niewiadomych przyczyn wo-
da bardzo rzadko dociera tu
na wysokość I piętra, a na dru-
gim jej wogóle nie ma. Pra-
cownicy nie mają więc możli-
wości umyć się, a ubikacje
przedstawiają obraz nędzy i
rozpaczy. Stan taki trwa już
od szeregu lat. Warto, by tą
sprawą zainteresowała się
wreszcie kolejowa służba sa-
nitarna.

MARCIN RYDLEWICZ

Pniowy 25-latkowi...

...ale małżeńskim. Prezy-
dium MRN w Pniowach, z o-
kazy 25 lecia wyzwolenia mia-
sta spod okupacji faszystows-
kiej, urządza dla wszystkich
par małżeńskich spotkanie w
miejscowym Urzędzie Stanu
Cywilnego. Będą to pary, któ-
re 25 lat temu zawarły zwią-
zek małżeński w Pniowach. Po-
dobno wszystkie są szczęśliwe.
(mr)

Odpowiadamy

Helena S. z Obornik. — W razie
sporu co do wysokości czynszu,
najemca może zwrócić się do wy-
działu gospodarki komunalnej i
mieszkaniowej prezydium wiejs-
kiej rady narodowej — o ustale-
nie wysokości czynszu. Prawomoc-
na decyzja tego organu wiąże tak
wynajmującego jak i najemcę.
(808)

T. K. Rogoźno. — Przepis art.
9 ustawy z 29. 4. 1969 r. o pracow-
niczych urlopach wycofano z
trudnioną przy pracy sezonowej
nabywa prawo do urlopu w wy-
miarze jednego dnia za każdy
przepracowany miesiąc. (807)

Barbara L. Środa. — Każda oso-
ba zamieszkała w mieszkaniu ma
prawo do korzystania z przyna-
leżności mieszkaniowej, chyba że
przynależność organu spraw lokalo-
wych — właściwej rad narodow-
wej, wyraźnie ograniczył w uży-
waniu pewnych pomieszczeń (np.
kuchni). (801)

Stanisław z Gniezna. — Układ
zbiorowy pracy w budownictwie
przewiduje dla pracowników wy-

— Przegląd muzyczny — prowadzi
Ludwik Erhardt; 22.25 — Dziennik;
22.45—23.50 — Politechnika TV (po-
wtórzenie).

PIĄTEK: 10.00—12.05 — „Tytoń”
— fabularny film bułg.; 12.45—
13.15 — Zajęcia techniczne (kl.
VIII); „Budujemy mikro-samo-
chód”; 14.25—15.30 — Politechni-
ka TV — Rysunek techniczny
(I rok); „Stosowanie wymiarów
tolerancyjnych” oraz „Wymiar
technologiczność wytworu”; 16.40
— Dziennik; 16.50 — Dla mło-
dych widzów — „Aula” — sesja
XV oraz film z serii „Poly i ta-
jemnica siedmiu gwiazd”; 17.30 —
„Kronika Tygodnia”; 17.45 — Za-
kierowniczka; 18.15 — W 25-ta rocz-
nicę wyzwolenia Szczecina; 19.20
Dobranie i Dziennik; 20 — „To
jest twój nowy syn” — polski film
TV; 20.30 — „Kraj” — tygodnik
społeczno-polityczny; 21.10 — Teatr
TV — Pierre de Marivaux; „Nie-
stałość serc” — komedia. Prze-
kład St. Hebanowski. Reżyseria
K. Łastawiecki. Wykonawcy —
aktorzy scen gdańskich; 22.25 —
Dziennik; 22.45—23.50 — Politechni-
ka TV (powt.).

TV zastrzega prawo zmian.

TELEWIZJA

CZWARTEK: 8.15—9.45 — Powtó-
rzenie z zapisu półfinałowego me-
czu piłki nożnej o Puchar Zdo-
bywców Pucharów „Górnik”
Zabrze — AS Roma Rzym; 9.55—
10.25 — Program dla szkół (kla-
sa VIII) — Historia Włodzimie-
rza Lenina; 10.55—11.25 — Dla
szkół — Język polski (kl. VII) —
Henryk Siemkiewicz; 11.55—12.25 —
Dla szkół (kl. V) — Historia „Pa-
nowie poddani”; 14.25—15.30 — Po-
litechnika TV — Fizyka (I rok);
Dynamika cieczy i gazów” oraz
„Opory ruchu”; 16.40 — Dziennik;
16.50 — Dla młodych widzów —
„Ekrany z bratkiem” oraz film z
serii: „Kapitan Tenkesh”; 17.55 —
„Rozmowy o zmierzchu”; 18.10 —
„Spółdzielcy z Bułakowa”; 18.40 —
„Głód piosenki”; 19.20 — Do
branec i Dziennik; 20 — „Bitwa
pod Budziszynem” — z cyklu:
„Drogi zwycięstwa”; 20.40 — Teatr
Sensacji — Andrzej Zych; „Szy-
let z monogramem” — I odcinek
z cyklu: „W imieniu prawa”. Re-
żyseria — Józef Słotwiński; 21.40 —
„Rozmowy o księżkach”; 21.55